

ΟΔΗΓΟΣ

ΔΩΡΕΑΝ
2ο Τεύχος

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ-ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ-ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ**

www.doryforos.org

doryforos@email.de

ALPHA OMEGA

- Μεταφορά της σορού στην Ελλάδα
- Επιστημονικό προσωπικό ειδικά καταρτισμένο
- Επικοινωνία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες, διευθέτηση εγγράφων και μεταφράσεις πιστοποιητικών
- Οργάνωση Κηδειών και χαιρετισμών

- Überführung des Leichnams nach Griechenland
- Wissenschaftlich qualifiziertes Personal
- Kontakt mit den zuständigen Behörden, Erledigung der Formalitäten und Übersetzung der Bescheinigungen
- Organisation von Bestattungen und Trauerfeiern

Εγγυόμαστε:

- Προσιτές τιμές - ειδικά για εσάς
- Υψηλά standards - άριστη ποιότητα
- Συνέπεια, υπευθυνότητα και επαγγελματισμό

Wir garantieren:

- Erschwingliche Preise – speziell für Sie
- Hohe Standards – ausgezeichnete Qualität
- Konsequenz, Verantwortung und Professionalität

*«Στο δύσκολο μονοπάτι του αποχαιρετισμού,
είμαστε ο άνθρωπός σας
και στεκόμαστε μαζί σας, δίπλα σας»*

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟ
ΜΕΛΟΣ ΤΩΝ FIAT IFTA

📍 Albert-Roßhaupter-Str.78 München 81369 | 📞 +49 (0) 89 500 777 00 | 📠 +49 (0) 89 500 777 01

📍 MÜNCHEN +49 15 14 13 000 13 | 📍 STUTTGART +49 15 14 13 000 16 | 📍 DÜSSELDORF +49 17 62 40 961 34
📍 FRANKFURT +49 15 16 60 224 21 | 📍 BERLIN +49 15 14 13 007 07

🌐 www.alphaomega.de.com | ✉ information.alphaomega@gmail.com

Το γραφείο μας λειτουργεί **24** ώρες το 24ωρο
και **365** ημέρες το χρόνο.

Unser Büro ist **24** Stunden am Tag,
365 Tage im Jahr besetzt.

Αγαπητοί φίλοι,

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό προχωρήσαμε στο 2ο τεύχος του ΟΔΗΓΟΥ που περιλαμβάνει πληροφορίες για τους Έλληνες που σκοπεύουν να μεταναστεύσουν ή μετανάστευσαν πρόσφατα στην Γερμανία.

Φυσικά, τα περισσότερα στοιχεία ενδιαφέρουν και τους Έλληνες που ζουν εδώ και χρόνια στην Γερμανία.

Τα στοιχεία προέρχονται από επίσημες αρχές της χώρας όπως το Bundesagentur für Arbeit (αντίστοιχος ΟΑΕΔ), το Υπουργείο Οικονομίας και Υπηρεσίες Εφορίας.

Επίσης, στοιχεία του παρόντος ΟΔΗΓΟΥ περιλαμβάνονται στην έκδοση „Η γνώση προστατεύει“ για την οποία συνεργάστηκαν το DGB, Γερμανική Ένωση Συνδικάτων συνδικάτων στη Γερμανία) www.dgb.de, η Πρεσβεία της Ελλάδας στο Βερολίνο, www.mfa.gr/germany καθώς και η Ένωση των Γερμανο-Ελληνικών Εταιρειών, www.vdgg.de. Επιπλέον, υλικό χρησιμοποιήθηκε από την έκδοση της Diakonie Rheinland Westfalen Lippe.

Τα στοιχεία που αφορούν συνταξιοδοτικά θέματα αντλήθηκαν από την έκδοσης της Deutsche Rentenversicherung „Ζωή κι εργασία στην Ευρώπη“
Επισημαίνουμε ότι όλα τα στοιχεία που δημοσιεύονται στον ΟΔΗΓΟ είναι ελεγμένα και ισχύουν για το χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοσή του. Για τις όποιες τυχόν αλλαγές στο μέλλον δεν φέρουμε καμία ευθύνη, αλλά θα καταβάλλουμε προσπάθεια επικαιροποίησης των πληροφοριών.

Το παρών έντυπο εντάσσεται στο σχεδιασμό δράσεων του «ΔΟΡΥΦΟΡΟΥ» που έχουν στόχο την καλύτερη ενημέρωση και την στήριξη των νεομεταναστών, αλλά και γενικότερα του Ελληνισμού που ζει και εργάζεται ή σπουδάζει στη Γερμανία.

Την υλοποίηση της παρούσας έκδοσης επιμελήθηκαν οι: Κατερίνα Βαρελά, Μαρία Μπουτσώλη, Άννα Σιώχου, Γιώργος Σκανδάλης και Κώστας Τάτσης.

Επικαιροποίηση του εμβλήματος του ΔΟΡΥΦΟΡΟΥ και των κειμένων προβολής του:
Γεώργιος Κίτσιος

Σχεδιασμός εξωφύλλου, λογότυπου και γραφιστικά του «ΟΔΗΓΟΥ»:
ES smart graphic design, Ευστρατία Σουιτισμές (info@es-sgd.com, www.es-sgd.com)

Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους χορηγούς της έκδοσης χάρη στους οποίους ήταν εφικτή η εκτύπωση του εντύπου σε 5.000 αντίτυπα.

Με φιλικούς χαιρετισμούς
Κώστας Τάτσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χρήσιμες γενικές πληροφορίες για νέο-μετανάστες

- Ποιες οι προτεραιότητες για μόνιμη εγκατάσταση στην Γερμανία
- Απαραίτητα έγγραφα
- Πριν την αναχώρηση από την Ελλάδα
- Τέλη μέσω μαζικής ενημέρωσης – MME Gebühreneinzugszentrale
- Το ηλεκτρικό ρεύμα
- Εργασία στη Γερμανία
- Κρατήσεις στο μισθό για διατροφή και διαμονή
- Κατώτατος μισθός
- Είδη κατώτατων μισθών
- Ωράριο εργασίας και χρόνος ανάπαυσης στην Γερμανία
- Νόμος για την προστασία της μητρότητας
- Φόρος μισθωτών υπηρεσιών
- Εργασία ως αυτοαπασχολούμενη/ος
- Σύμβαση-συμβόλαιο εργασίας
- Αμοιβή
- Δικαιώματα – καθυστέρηση καταβολής μισθού
- Υπερωρίες
- Ιατρική ασφάλιση
- Εργατικά ατυχήματα και ασφάλιση
- Ασφάλιση σύνταξης
- Άδεια
- Ασθένεια
- Καταγγελία σχέσης εργασίας
- Δοκιμαστική εργασία
- Μικροαπασχόληση – Geringfügige Beschäftigung ή Minijob
- Ανεργία
- Συμβόλαιο περιορισμένου χρόνου εργασίας (Teilzeit- und Befristungsvertrag)
- Επίδομα ανεργίας I – Arbeitslosengeld – ALG I
- Επίδομα ανεργίας II ή βοήθημα ανεργίας – Arbeitslosengeld – ALG II
- Εφορία
- Αυτοαπασχόληση
- Δήλωση επιτηδεύματος
- Αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ)
- Αποδείξεις
- Φορολογική δήλωση αυτοαπασχολούμενου
- Ιατρική ασφάλιση
- Ψευτοαυτοαπασχόληση
- Αναγνώριση επαγγελματικών σπουδών και προσόντων

Εκπαίδευση

- Επαγγελματική εκπαίδευση
- Αρμόδιες ελληνικές υπηρεσίες για τα ελληνικά
- Χρήσιμες πληροφορίες και διευθύνσεις

Εργασία σε άλλα κράτη μέλη

- Απόσπαση στο εξωτερικό
- Προαιρετική ασφάλιση στην Γερμανία
- Αποκατάσταση υγείας

Σύνταξη – οι γενικές προϋποθέσεις

- Ο απαιτούμενος ελάχιστος χρόνος ασφάλισης
- Ειδικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις
- Κανονική σύνταξη γήρατος
- Σύνταξη γήρατος για βαριά ανάπηρους
- Σύνταξη γήρατος για γυναίκες και σύνταξη γήρατος λόγω ανεργίας ή ύστερα από μερική απασχόληση σε μεγάλη ηλικία (Altersteilzeitarbeit)
- Συντάξεις χηρείας
- Ορφανικές συντάξεις
- Άλλες συντάξεις λόγω θανάτου
- Συντάξεις και εισόδημα
- Υπολογισμός της σύνταξης
- Ο υπολογισμός αυτόνομης σύνταξης
- Ο υπολογισμός αναλογικής σύνταξης
- Θεωρητικό ποσό
- Πραγματικό ποσό
- Έναρξη της σύνταξης και αίτηση συνταξιοδότησης
- Υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης
- Πληρωμή της σύνταξης στο εξωτερικό
- Διαδικασία πληρωμής
- Συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας
- Συνταξιούχοι και ασφάλιση ασθενείας
- Η ασφάλιση ασθενείας σε κράτος μέλος
- Προαιρετική ασφάλιση
- Οι φορείς της Deutsche Rentenversicherung
- Δικαιούχοι επιδόματος τέκνων και μετά τα 18
- Φορολογία Ελλήνων Εξωτερικού 2016-2017
- ΕΝΦΙΑ και τα τέλη κυκλοφορίας για κατοίκους εξωτερικού
- Περιπτώσεις άδειας σε ασθένεια, απόλυση, αλλαγή εργοδότη και ... θάνατο
- Σύνταξη „μητρός“
- Συνταξιούχοι και φορολογική υποχρέωση

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΝΕΟ-ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Ποιες είναι οι προτεραιότητες για μόνιμη εγκατάσταση στην Γερμανία;

Την πρώτη εβδομάδα μετά την άφιξη (αφορά 14 κρατίδια) πρέπει να δηλωθείτε στο Δήμο της περιοχής σας. Θα χρειαστεί η αστυνομική ταυτότητα ή το διαβατήριό. Χορηγείται μία βεβαίωση (Meldebescheinigung), που επιβεβαιώνει την εγγραφή, την οποία θα πρέπει να τη φυλάξετε προσεκτικά, καθώς θα πρέπει να την επιδείξετε σε όλες τις υπηρεσίες και τα ασφαλιστικά ταμεία στη Γερμανία.

Ποια έγγραφα πρέπει να έχετε μαζί σας;

Πριν την αναχώρηση για τη Γερμανία πρέπει να έχετε μαζί σας **Διαβατήριο ή αστυνομική ταυτότητα**. Με την σημερινού τύπου αστυνομική ταυτότητα υπάρχει περίπτωση να αντιμετωπίσετε κάποια προβλήματα σε μερικές χώρες π.χ. Σερβία. Ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης ασθένειας: η αίτηση για την έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας ασφάλισης ασθένειας υποβάλλεται στον ασφαλιστικό σας φορέα. Είναι σημαντικό ωστόσο να γνωρίζετε ότι η κάρτα αυτή καλύπτει μόνο επείγουσες περιπτώσεις δωρεάν νοσηλείας και αναγκαίας θεραπείας, για την οποία δεν υπάρχει χρονικό περιθώριο για τη μετάβασή σας στην Ελλάδα. Η αξιολόγηση της κατάστασης υγείας ενός ασθενή διαφέρει στην πράξη πολύ από γιατρό σε γιατρό.

Πριν αναχωρήσετε από την Ελλάδα

Ενημερωθείτε από τον Οργανισμό Απασχόλησης για τα δικαιώματά σας.

Αν είστε δηλωμένη/ος άνεργη/ος και λαμβάνετε ταμείο ανεργίας στην Ελλάδα, έχετε τη δυνατότητα να λαμβάνετε την παροχή αυτή για ένα χρονικό διάστημα και στη Γερμανία. Για να συμβεί αυτό θα πρέπει να είστε δηλωμένη/ος άνεργη/ος τουλάχιστον 4 εβδομάδες στην Ελλάδα να υποβάλλετε αίτηση στον αρμόδιο ΟΑΕΔ στην Ελλάδα για την έκδοση του εντύπου U2 (πρώην E 303) το αργότερο 7 ημέρες μετά την αναχώρησή σας από την Ελλάδα.

Κοινωνικές κατοικίες με χαμηλό κόστος ενοικίου (Sozialwohnungen):

Δικαιούχοι είναι κάτοικοι της πόλης που είναι δηλωμένοι και έχουν χαμηλά εισοδήματα. Μετά από αίτηση χορηγείται δελτίο δικαιώματος κατοικίας (Wohnberechtigungsschein).

Το επίδομα κατοικίας (Wohngeld) εξαρτάται από το εισόδημα, τα περιουσιακά στοιχεία, τον αριθμό των μελών της οικογένειας και τέλος από το ύψος του ενοικίου.

Τέλη μέσων μαζικής ενημέρωσης – MME Gebühreneinzugszentrale

Στη Γερμανία με την έναρξη του συμβολαίου ενοικίασης κατοικίας, ο ενοικιαστής πληρώνει – εκτός ειδικών περιπτώσεων – τέλη χρήσης τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών μέσων καθώς και ηλεκτρονικού υπολογιστή. Το συγκεκριμένο τέλος είναι ανεξάρτητο από την χρήση των Μέσων.

Αν δεν το δηλωθεί έγκαιρα υπάρχει κίνδυνος επιβολής προστίμου.

Αρμόδιος Φορέας ARD/ZDF Deutschlandradio, Beitragsservice 50656 Koln Τηλ. 018 59995 0888

Το ηλεκτρικό ρεύμα δεν συμπεριλαμβάνεται στο κόστος του ενοικίου. Ο ενοικιαστής άμεσα μετά την υπογραφή του μισθωτηρίου συμβολαίου απευθύνεται με ευθύνη του στους αρμόδιους φορείς παροχής ρεύματος. Η επιλογή του φορέα παροχής ρεύματος είναι ελεύθερη.

Εργασία στη Γερμανία

Σε περίπτωση εύρεσης εργασίας στη Γερμανία, θα πρέπει:

Ο εργοδότης υποχρεωτικά να ενημερώσει για το είδος και το ωράριο εργασίας, για το ύψος του μισθού κλπ.

Υπάρχει δικαίωμα έγγραφης σύμβασης εργασίας, η οποία υπογράφεται πριν την αναχώρηση από την Ελλάδα ή αμέσως μετά την άφιξη στη Γερμανία.

Ένα αντίτυπο της σύμβασης εργασίας παραδίδεται στον εργαζόμενο.

Πρέπει να υπάρχει διευκρίνιση ως προς τα έξοδα μετάβασης στη Γερμανία καλύπτονται από τον εργοδότη ή όχι, εάν στη Γερμανία θα παρέχει διαμονή και διατροφή και γενικά ποιόν βαρύνουν τα σχετικά έξοδα.

Προσοχή: Σε κάθε συμβόλαιο εργασίας υπάρχει βμηνη δοκιμαστική περίοδος και για τις δυο πλευρές (εργαζόμενο – εργοδότη).

Παρακρατήσεις στο μισθό για διατροφή και διαμονή

Υπάρχουν συγκεκριμένες ρυθμίσεις που ορίζουν το ποσό που δικαιούται να παρακρατήσει ο εργοδότης στο τέλος του μήνα ανάλογα με το είδος διαμονής και διατροφής που παρέχει: www.lohn-info.de/sachbezugswerte_2016.html

Παράδειγμα: Το ύψος του ποσού για αμοιβές σε είδος ανερχόταν το έτος 2016: για δωρεάν διατροφή 236 € το μήνα. Ο εργοδότης μπορεί επομένως να αφαιρέσει από το μισθό το ανώτερο 7,87 € την ημέρα (= 236 € για 30 ημέρες). Για δωρεάν διαμονή 223 € το μήνα.

Εάν στο ίδιο δωμάτιο διαμένουν περισσότερα από ένα άτομα, το ποσό αυτό μειώνεται:

Για δύο άτομα σε ένα δωμάτιο το ποσό μειώνεται κατά 40 τοις εκατό, δηλ. 223 € - 40 τοις εκατό (223/100x40 = 89,20 €) = 133,80 €

Για τρία άτομα σε ένα δωμάτιο κατά 50 τοις εκατό, δηλ. 223 € - 50 τοις εκατό (223/100x50 = 111,50 €) = 111,50 €, για περισσότερους από τρεις εργαζόμενους κατά 60 τοις εκατό, δηλ. 223 € - 60 τοις εκατό (223/100x60 = 133,80 €) = 89,20 €.

Οι αριθμοί αυτοί μεταβάλλονται ανά περίπτωση. Μπορούν ωστόσο να χρησιμοποιηθούν ως κατευθυντήριες γραμμές.

Ο νόμος κάνει διάκριση επίσης, μεταξύ καταλύματος και διαμερίσματος. Στην περίπτωση που ο εργοδότης διαθέτει ένα διαμέρισμα προς ιδιωτική χρήση, το μίσθωμα προσανατολίζεται στο σύννητες ενοίκιο της περιοχής. Ακόμα και στην περίπτωση αυτή ωστόσο, το ύψος του ενοικίου δεν μπορεί να προσδιορισθεί από τον εργοδότη αυθαίρετα.

Κατώτατος μισθός:

Δύο είναι τα είδη κατώτατου μισθού που ισχύουν στη Γερμανία και έχουν σημασία για τους εργαζόμενους:

Νομοθετικά κατοχυρωμένος είναι ο κατώτατος μισθός, που ανέρχεται στα **8,84 ευρώ μεικτά** ανά ώρα εργασίας. Σημειώνεται ότι υπάρχουν επαγγέλματα που δεν έχουν προσαρμοστεί απόλυτα στον κατώτατο μισθό. Έτσι π.χ. οι εργαζόμενοι ως

διανεμητές εφημερίδων/περιοδικών προβλέπεται να έχουν αύξηση η οποία όμως θα οριοθετηθεί το ωρομίσθιο στα 8,50 €.

Από 1.1.2019 θα υπάγονται όλα τα επαγγέλματα στον κατώτατο μισθό.

Για ποιους δεν ισχύει και δεν θα ισχύσει ο κατώτατος μισθός

- Για νέους κάτω των 18 ετών
- Όσους βρίσκονται σε σχολή επαγγελματικής μαθητείας ανεξάρτητα από την ηλικία
- Άνεργους που ανήκουν στην κατηγορία των Langzeitarbeitslose (πάνω από 1 χρόνο δηλωμένοι άνεργοι για τους πρώτους 6 μήνες στη νέα εργασία τους μετά το ταμείο ανεργίας).
- Όσους βρίσκονται σε πρακτική άσκηση σε εκπαιδευτικό πλαίσιο (σχολείο, πανεπιστήμιο)
- Όσους εργάζονται σε κοινωφελείς φορείς.

Υπάρχουν και άλλα είδη κατώτατων μισθών, που έχουν ορισθεί από κλαδικές συλλογικές συμβάσεις και που είναι συνήθως υψηλότεροι από το νομοθετικά κατοχυρωμένο κατώτατο μισθό.

Στους τομείς αυτούς περιλαμβάνονται π.χ. οι οικοδομικές εργασίες, ο καθαρισμός κτιρίων και η περιθαλψη.

Ωράριο εργασίας και χρόνος ανάπαυσης στην Γερμανία:

Το ωράριο εργασίας ανέρχεται σε 8 ώρες, με ανώτερο έως 10 ώρες, μόνο εφόσον το ωράριο εργασίας δεν υπερβαίνει τις 8 ώρες κατά μέσο όρο σε διάστημα 24 εβδομάδων (6 μήνες).

Στη διάρκεια της εργασίας υπάρχουν υποχρεωτικά διαλείμματα ανάπαυσης:

Με τη συμπλήρωση 6 ωρών εργασίας υπάρχει δικαίωμα για 30 λεπτά διάλειμμα και 15 λεπτά ανά κάθε επιπλέον ώρα.

Νόμος για την προστασία της μητρότητας:

Στη διάρκεια της εγκυμοσύνης δεν επιτρέπεται η καταγγελία της σύμβασης εργασίας (απόλυση). Έξι εβδομάδες πριν τον τοκετό και έως οκτώ εβδομάδες μετά από αυτόν ισχύει απαγόρευση της απασχόλησης.

Φόρος μισθωτών υπηρεσιών:

Ο εργαζόμενος στη Γερμανία πρέπει να καταβάλλει φόρο μισθωτών υπηρεσιών. Ο εργαζόμενος ή ο εργοδότης πρέπει να δηλώσει τη δραστηριότητά στο αρμόδιο τμήμα της γερμανικής εφορίας στην περιοχή.

Εργασία ως αυτοαπασχολούμενη/ος

Για ορισμένα επαγγέλματα επιτρέπεται η έκδοση άδειας λειτουργίας, μόνο εφόσον ο ενδιαφερόμενος είναι κάτοχος άδειας άσκησης επαγγέλματος (π.χ. οικοδόμος, μαραγκός, κεραμιδάς, τεχνικός θερμομόνωσης, ψυχομόνωσης, ηχομόνωσης, συγκολλητής, υδραυλικός). Η άδεια αυτή εκδίδεται από το ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΕ. Θα πρέπει να είναι επικυρωμένη από την αρμόδια τοπική Υπηρεσία με τη Σφραγίδα της Σύμβασης της Χάγης (Apostille) και μεταφρασμένη στα γερμανικά.

HWP

ΕΛΕΝΗ ΒΟΥΛΓΑΡΗ
HELENA WULGARI-POPP

ΟΡΚΩΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ
ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΑΣ
ΔΙΕΡΜΗΝΕΑΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Beeidigte Übersetzerin & Dolmetscherin
Konferenzdolmetscherin

ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ - ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ
GRIECHISCH - ENGLISCH - DEUTSCH

Barbarossastr. 14/2. Stock,
81677 München, U4 Böhmerwaldplatz

Tel.: 089 9827522, Fax: 089 9827523

Mobil: 0172 8505887

E-Mail: Helena.W-Popp@t-online.de

Web: www.translations-hwp.de

Σημαντικές πληροφορίες

Οι βασικές γνώσεις γερμανικών είναι μια σημαντική προϋπόθεση για να βρει κάποιος μια καλή δουλειά στη Γερμανία. Υπάρχουν επιδοτούμενα προγράμματα εκμάθησης της γερμανικής γλώσσας από το Bamf (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge). Σημαντικό είναι να γνωρίζει κανείς και τους φορείς που μπορούν να παρέχουν στήριξη στη Γερμανία. Όπως τα Γενικά Προξενεία της Ελλάδας στη Γερμανία, οι οργανώσεις που υποστηρίζουν συμβουλευτικά τους εργαζόμενους που καταφθάνουν από το εξωτερικό, οι Ελληνικές Κοινότητες και οι σύλλογοι καθώς και τα συνδικάτα.

Σύμβαση-συμβόλαιο εργασίας

Ο εργοδότης σας είναι νομικά υποχρεωμένος το αργότερο ένα μήνα μετά την έναρξη της απασχόλησης να παραδώσει τη σύμβαση εργασίας στον εργαζόμενο.

Η σύμβαση εργασίας πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

Όνομα και διεύθυνση εργοδότη και εργαζόμενου - Έναρξη και διάρκεια της απασχόλησης Είδος της απασχόλησης και περιγραφή δραστηριοτήτων - Τόπος εργασίας - Ύψος της αμοιβής (συνήθως μεικτά) - Χρόνος εργασίας - Άδεια - Προθεσμία καταγγελίας της εργασιακής σχέσης - Μνεία συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή λοιπών συμφωνιών που τυγχάνουν εφαρμογής στη συγκεκριμένη εργασιακή σχέση.

Αμοιβή

Ο εργοδότης σας είναι υποχρεωμένος να παραδίδει κάθε μήνα ένα λογαριασμό μισθοδοσίας. Στο λογαριασμό αυτό περιλαμβάνονται, πόσα χρήματα έχει πληρωθεί ο εργαζόμενος και τι ποσά έχουν αφαιρεθεί για φόρους και ασφάλιση. Ο φόρος μισθοδοσίας αποδίδεται στην εφορία απευθείας από τον εργοδότη.

Δικαιώματα – καθυστέρηση καταβολής μισθού

Εάν δεν καταβληθεί ο μισθός στον εργαζόμενο για δύο μήνες θα πρέπει να σταματήσει να προσφέρει εργασία, μέχρι ο εργοδότης να πληρώσει. Πρέπει όμως να ενημερωθεί (γραπτά) ο εργοδότης, ότι ο λόγος αναστολής της εργασίας είναι ότι το γεγονός της μη πληρωμής.

Στη συνέχεια πρέπει να απαιτηθεί γραπτά από τον εργοδότη η πληρωμή του μισθού.

Πρέπει να σημειώνονται στο έγγραφο οι απλήρωτες ώρες εργασίας, το συνολικό ποσό που οφείλει ο εργοδότης καθώς και ένας τραπεζικός λογαριασμός, και να ορίζεται για την πληρωμή μια προθεσμία 2 εβδομάδων.

Εφόσον ο εργοδότης δεν είναι συνεπής στην πληρωμή του μισθού, είναι προτιμότερο να επικοινωνήσει κανείς άμεσα με το συνδικάτο του ή ένα συμβουλευτικό κέντρο. Όσο περισσότερες πληροφορίες και αποδείξεις καταθέσει κάποιος, τόσο πιθανότερο είναι να εξαναγκάσει τον εργοδότη να πληρώσει.

Σε πολλούς κλάδους (κατασκευές, καθαρισμός κτιρίων, βιομηχανία τροφίμων) ο εργοδότης είναι συνήθως εντολοδόχος μιας άλλης επιχείρησης, του λεγόμενου γενικού αναδόχου (π.χ. το ξενοδοχείο, το οποίο θα καθαρίσει η εταιρεία του εργοδότη).

Μεταξύ του γενικού αναδόχου και του εργοδότη μπορεί να παρεμβαίνουν κι άλλες επιχειρήσεις. Εάν ο εργοδότης στη Γερμανία δεν πληρώνει, και ο εργαζόμενος συγκεντρώσει πληροφορίες και αποδείξεις τόσο για τον γενικό ανάδοχο, όσο και για τους υπεργολάβους μπορεί να απαιτηθεί το μισθό όχι μόνο από τον γενικό ανάδοχο αλλά και από οποιονδήποτε άλλο βρίσκεται στην αλυσίδα των αναδόχων.

Προσοχή: Υπάρχουν πάντα προθεσμίες, που ορίζουν μέχρι πότε μπορεί κανείς να αξιώσει από τον εργοδότη την καταβολή του μισθού. Μετά την εκπνοή των προθεσμιών αυτών δεν υπάρχει καμία δυνατότητα να διεκδικήσει κάποιος το μισθό του. Οι προθεσμίες ορίζονται στο νόμο, στη σύμβαση εργασίας ή στη συλλογική σύμβαση που εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη σχέση εργασίας. Και στη περίπτωση αυτή είναι σημαντικό να απευθυνθεί κάποιος στο συνδικάτο του ή να ζητήσει τη συνδρομή από ένα συμβουλευτικό κέντρο στην περιοχή.

Υπερωρίες:

Οι υπερωρίες καθορίζονται από τον εργοδότη και κατά βάση αμείβονται. Πρέπει να σημειώνονται καθημερινά οι ώρες εργασίας και τα διαλείμματα και να παραδίνονται στον προϊστάμενό ή σε κάποιον άλλον παρόντα για να υπογράψει!

Εργατικά ατυχήματα και ασφάλιση

Κάθε εργαζόμενος είναι ασφαλισμένος μέσω του συνδέσμου επαγγελματιών για ατυχήματα που λαμβάνουν χώρα στη διάρκεια της εργασίας και στη διαδρομή από ή προς αυτήν. Με την έναρξη της απασχόλησής ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να δηλώσει τον εργαζόμενο σε ασφάλιση από ατύχημα.

Προσοχή! Σε περίπτωση που συμβεί εργατικό ατύχημα και πρέπει ο εργαζόμενος να επισκεφτεί γιατρό, πρέπει να αναφέρει οπωσδήποτε, ότι το ατύχημα και ο τραυματισμός έλαβαν χώρα στον χώρο εργασίας.

Ιατρική ασφάλιση

Κατά κανόνα μπορεί να επιλέξει ο καθένας το ασφαλιστικό του ταμείο. Μόλις πληροφορηθεί κανείς τον εργοδότη του, θα πρέπει να κάνει αίτηση σε ένα γερμανικό ασφαλιστικό ταμείο. Ήδη πριν την έναρξη της απασχόλησής θα ρωτήσει ο εργοδότης σε ποιο ταμείο είναι ασφαλισμένος ο εργαζόμενος ή ίσως έχει την πρόθεση να τον δηλώσει ο ίδιος στο ταμείο που επιθυμεί.

Στη συνέχεια ο εργαζόμενος θα λάβει ταχυδρομικά τον αριθμό της ασφάλισης για ασθένεια. Περίπου 4 εβδομάδες αργότερα θα λάβει την κάρτα ασφάλισης, την οποία θα πρέπει να προσκομίζει σε κάθε επίσκεψη σε γιατρό. Για το διάστημα μέχρι να λάβει κανείς την κάρτα ασφάλισης μπορεί να ζητήσει ένα «προσωρινό πιστοποιητικό ασφάλισης» με το οποίο μπορεί να επισκεφτεί γιατρό. Ορισμένα ασφαλιστικά ταμεία ζητούν επιπλέον να προσκομιστεί το έγγραφο SED 040 ή SED 041 (πρώην E104), με το οποίο αποδεικνύεται ο χρόνος της προηγούμενης ασφάλισης στην Ελλάδα. Σε μια τέτοια περίπτωση χρειάζεται επικοινωνία με τον ασφαλιστικό φορέα στην Ελλάδα. Στη δημόσια ασφάλιση υγείας μπορούν οι ασφαλισμένοι να ασφαλίζουν και τα μέλη της οικογένειάς τους χωρίς επιπλέον οικονομική επιβάρυνση. Στην περίπτωση ιδιωτικής ασφάλειας υγείας, η ασφαλιστική κάλυψη και των υπολοίπων μελών της οικογένειας συνεπάγεται μεγαλύτερη οικονομική επιβάρυνση για τον κύριο ασφαλισμένο.

Ασφάλιση σύνταξης

Ο εργοδότης δηλώνει τον εργαζόμενο στο ταμείο συντάξεων. Έπειτα ο εργαζόμενος λαμβάνει έναν αριθμό κοινωνικής ασφάλισης ο οποίος παραμένει ο ίδιος, ακόμα κι αν αλλάξει εργοδότη. Όταν κάποιος επιστρέψει στην Ελλάδα πρέπει να πάρει μαζί τα έγγραφα του γερμανικού ταμείου συντάξεων και να τα φυλάξει με προσοχή, καθώς θα χρειαστεί να τα προσκομίσει στο ταμείο συντάξεων στην Ελλάδα. Αυτό είναι σημαντικό γιατί οι ασφαλιστικές εισφορές και ο χρόνος εργασίας στη Γερμανία συσυπολογίζονται στην Ελλάδα.

Flyer - Φέιγ βολάν

Speisekarten -

Κάρτες Μενού Εστιατορίων

Briefpapier - Επιστολόχαρτα

Briefumschläge - Φάκελοι

Visitenkarten - Επαγγ. Κάρτες

Broschüren - Ενημερωτικά Φυλλάδια

Blöcke - Μπλοκ

Aufkleber - Αυτοκόλλητα

Labels - Επιγραφές

Plakate - Αφίσες

Post/Klappkarten -

Δίπτυχες Κάρτες

Corporate Identity -

Εταιρική Ταυτότητα

Logogestaltung -

Σχεδιασμός Λογοτύπου

Webdesign - Ιστοσελίδες

Innenraum Fotografie -

Φωτογράφιση χώρου

1η Δύναμη στην εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας

➤ Τμήματα ενηλίκων

- ταχύρυθμα (3 ημέρες την εβδομάδα)
- πρωινά / απογευματινά / βάρδιας
- για εργαζόμενους στη γαστρονομία, μαθήματα την ημέρα του ρεπό τους

➤ Πτυχία A1, A2, B1, B2, C1, C2

- Τμήματα ένταξης μαθητών που έρχονται από Ελλάδα (Δημοτικού / Γυμνασίου / Λυκείου)
- Προετοιμασία Quali, M10, ένταξης στα γερμανικά σχολεία

Άδεια

Η άδειά σας ρυθμίζεται από τη σύμβαση εργασίας. Η διάρκειά της δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερη από αυτή που ορίζεται στο νόμο. Ο εργαζόμενος έχει τουλάχιστον 20 ημέρες άδεια, εάν εργάζεται 5 ημέρες την εβδομάδα ή 24 ημέρες άδεια, εάν εργάζεται 6 ημέρες την εβδομάδα. Συνήθως όμως έχει καθιερωθεί στις περισσότερες επιχειρήσεις να είναι 30 εργάσιμες μέρες.

Η ετήσια άδεια θα πρέπει κατά κανόνα να ληφθεί εντός ενός ημερολογιακού έτους. Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δυνατή η μεταφορά της στο επόμενο έτος. Σε μια τέτοια περίπτωση θα πρέπει το υπόλοιπο της άδειας να ληφθεί το αργότερο μέχρι την 31/3 του επόμενου έτους.

Η αίτηση άδειας πρέπει να γίνει γραπτώς όπως και γραπτή πρέπει να είναι η απάντηση. Προσοχή: στην περίπτωση μεταφοράς άδειας πρέπει να μεταφερθεί εγγράφως μέχρι το τέλος του τρέχοντος ημερολογιακού έτους! Διαφορετικά χάνετε.

Σημαντικό: Εάν η εργασιακή σχέση λήξει εντός του 2ου εξαμήνου, ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε πλήρη άδεια!

Παράδειγμα: Ξεκινά η εργασία την 01/01/2016 στον εργοδότη Χ. Στις 01/08/2016 λήγει η σχέση εργασίας με πρωτοβουλία είτε του εργαζόμενου είτε του εργοδότη. Εφόσον δεν έχει λάβει ο εργαζόμενος άδεια, δικαιούται την ελάχιστη άδεια ολόκληρου του έτους.

Εάν λήξει η εργασιακή σχέση και δεν έχει πάρει ακόμα την άδειά, ο εργοδότης σας πρέπει να πληρώσει την άδειά στον εργαζόμενο.

Προσοχή: και εδώ υπάρχουν προθεσμίες. Συνήθως, οι προθεσμίες αυτές είναι πολύ σύντομες (π.χ. 3 μήνες).

Ασθένεια

Εάν κάποιος έχει εργαστεί σε έναν εργοδότη πάνω από 4 εβδομάδες, δικαιούται σε περίπτωση ασθένειας ολόκληρο το μισθό του για διάστημα έως 6 εβδομάδων. Σε μια τέτοια περίπτωση θα πρέπει να προσκομίσει στον εργοδότη μια ιατρική βεβαίωση. Σημαντικό: ο εργοδότης σας θα πρέπει να ενημερωθεί το ταχύτερο δυνατό (αναγνωρίζονται και τα email, φαξ ως πιστοποιητικά) για την αδυναμία προσέλευσης στην εργασία και για το πιθανό διάστημα αποχής αυτή. Σε περίπτωση που η ασθένειά διαρκέσει πάνω από τρία 24ωρα, θα πρέπει το αργότερο την επόμενη εργάσιμη μετά τα τρία αυτά εικοσιτετράωρα να προσκομισθεί στον εργοδότη μια ιατρική βεβαίωση. Ο εργοδότης ωστόσο δικαιούται να τη ζητήσει και νωρίτερα, ακόμα και την πρώτη μέρα, χωρίς ειδικό λόγο.

Προσοχή: Η μη έγκαιρη προσκόμιση της ιατρικής βεβαίωσης μπορεί να αποτελέσει λόγο καταγγελίας της σύμβασης.

Οι εργαζόμενοι με 50% και άνω αναπηρία δικαιούνται 5 ημέρες επιπλέον άδεια.

Καταγγελία σχέσης εργασίας

Η σχέση εργασίας δεν μπορεί κατά κανόνα να τερματιστεί αμέσως. Συνήθως προβλέπεται μια προθεσμία που ξεκινά 4 εβδομάδες μετά την 15η μέρα ή το τέλος του μήνα. Εάν η σχέση εργασίας έχει διαρκέσει πάνω από 2 χρόνια, η προθεσμία καταγγελίας της σύμβασης εργασίας επιμηκύνεται.

Σημαντικό: Η καταγγελία πρέπει να πραγματοποιείται γραπτά. Η προφορική

καταγγελία, η παράδοση μιας φωτοτυπίας ή η καταγγελία με email ή φαξ δεν είναι έγκυρη.

Ο εργοδότης δεν είναι υποχρεωμένος να αναφέρει στην καταγγελία τους λόγους που οδήγησαν σε αυτήν. Δεν επιτρέπεται όμως, να απολυθούν γυναίκες στη διάρκεια της εγκυμοσύνης και μέχρι το τέλος του 4ου μήνα μετά τον τοκετό.

Για να εφαρμοστούν οι προστατευτικές διατάξεις για τις γυναίκες στη διάρκεια εγκυμοσύνης θα πρέπει η εγκυμοσύνη να είναι γνωστή στον εργοδότη ή να γίνει γνωστή (εγγράφως) το αργότερο 14 ημέρες μετά τη λήψη της καταγγελίας.

Άτομα με αναπηρίες απολαμβάνουν μετά τον 7ο μήνα της εργασιακής σχέσης ειδική προστασία από καταγγελία.

Εάν ο εργαζόμενος δεχθεί καταγγελία, με την οποία δεν συμφωνεί, έχει τη δυνατότητα να αμυνθεί. Μπορεί να διαπιστώσει εάν η καταγγελία είναι έγκυρη ή όχι ενώπιον ενός δικαστηρίου.

Σημαντικό: από τη λήψη της καταγγελίας υπάρχουν μόνο 3 εβδομάδες στη διάθεσή του εργαζόμενου για να την αμφισβητήσει δικαστικά.

Κάθε Εργατοδικείο έχει και μια υπηρεσία υποβολής αιτήσεων, στην οποία μπορεί κανείς να καταθέσει την αγωγή του δωρεάν.

Δοκιμαστική εργασία

Είναι πιθανό ο εργοδότης να ζητήσει να απασχοληθεί ο εργαζόμενος κάποιες μέρες δοκιμαστικά, μέχρι να αποφασίσει, αν θα προσφέρει εργασία ή όχι. Αυτό είναι σύνηθες και νόμιμο, ωστόσο : δεν είναι κανείς κατά βάση υποχρεωμένος να εργαστεί δοκιμαστικά χωρίς αμοιβή. Εφόσον διεκπεραιώνει κάποιος κατ' εντολή του εργοδότη του εργασίες που ανήκουν στη μελλοντική του δραστηριότητα, θα πρέπει να πληρωθεί γι' αυτές.

Η διάρκεια της δοκιμαστικής εργασίας δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τη μία εβδομάδα.

Μικροαπασχόληση – Geringfügige Beschäftigung ή Minijob –

Κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να εργαστεί στη Γερμανία χωρίς να καταβάλλει εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για μηνιαίες αποδοχές έως και 450.– Ευρώ. Είναι οι λεγόμενες μικρο-απασχολήσεις (geringfügige Beschäftigung ή Minijobs).

Ανεργία

Σε διάστημα τριών ημερών από τότε που ο εργοδότης ενημερώσει την απόλυσή του εργαζόμενου πρέπει ο τελευταίος να ενημερώσει τις Αρχές εγγράφως και προσωπικά.

Συμβόλαιο περιορισμένου χρόνου εργασίας

(Teilzeit- und Befristungsvertrag)

Στην περίπτωση που υπάρχει συμβόλαιο περιορισμένου χρόνου εργασίας (Teilzeit- und Befristungsvertrag) θα πρέπει να ενημερώσει ο εργαζόμενος την αρμόδια υπηρεσία 3 μήνες πριν τη λήξη του συμβολαίου εργασίας.

Επίδομα ανεργίας I – Arbeitslosengeld – ALG I

Δικαιούται κάποιος εφόσον έχει εργαστεί τουλάχιστον 365 ημέρες στη Γερμανία και έχουν καταβληθεί εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί το διάστημα αυτό να είναι και μικρότερο. Η αίτηση υποβάλλεται στον Ομοσπονδιακό Οργανισμό Εργασίας. (Bundesagentur für Arbeit)

Επίδομα ανεργίας II ή βοήθημα ανεργίας – Arbeitslosengeld – ALG II –

Στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για επίδομα ανεργίας I μπορεί να υποβληθεί αίτημα για επίδομα ανεργίας II ή βοήθημα ανεργίας (Arbeitslosengeld – ALG II) στα Κέντρα Εργασίας (Jobcenter) που συστεγάζονται στα Γραφεία Κοινωνικής Εξυπηρέτησης Πολιτών – Sozialbürgerhauser που βρίσκονται σε διάφορες συνοικίες. Προϋποθέσεις για επίδομα ανεργίας II είναι το χαμηλό εισόδημα του ανέργου, το χαμηλό εισόδημα του/της συζύγου/συντρόφου και η μη ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων.

Πέρα από το επίδομα ανεργίας και τη βοήθεια στην ανεύρεση εργασίας, κάθε πολίτης που αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα μπορεί να απευθυνθεί στα Sozialbürgerhauser για να λάβει οικονομική ενίσχυση και βοήθεια για την απόκτηση υλικών αγαθών.

Εφορία

Η δήλωση του πολίτη στον Δήμο/Κοινότητα συνεπάγεται αυτόματα ότι είναι και η φορολογική του έδρα. Τόσο οι φορολογικές όσο και οι ασφαλιστικές εισφορές του, αλλά και των μελών της οικογένειά του, θα αποδίδονται μελλοντικά με βάση αυτήν την έδρα.

Στον ίδιο όσο και σε όλα τα μέλη της οικογένειάς του που είναι δηλωμένα στην κατοικία του, θα αποδοθεί ένας ατομικός φορολογικός αριθμός (Steueridentifikationsnummer) τον οποίο και πρέπει να φροντίσει να μη χαθεί.

Κάθε πολίτης υποχρεούται να κάνει φορολογική δήλωση.

Ακόμη και οι συντάξεις φορολογούνται από το 2005 κατά ένα μέρος.

Αυτοαπασχόληση

Όποιος επιθυμεί να εργαστεί στη Γερμανία ως αυτοαπασχολούμενη/ος, θα πρέπει να εξετάσει αν χρειάζεται να προβεί σε δήλωση επιτηδεύματος.

Προσοχή στις ακόλουθες ιδιαιτερότητες: www.bmwi-wegweiser.de/start

Δήλωση επιτηδεύματος:

Το επιτήδευμα θα πρέπει να δηλωθεί στο αρμόδιο γραφείο επιτηδεύματος του τόπου κατοικίας. Θα πρέπει να προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος μια έγκυρη βεβαίωση δήλωσης διαμονής, να συμπληρώσει ένα έντυπο, στο οποίο θα αναγράφει το είδος της δραστηριότητας και το επιτήδευμά του, και να το υπογράψει. Η εισφορά διαφέρει από πόλη σε πόλη και κυμαίνεται μεταξύ 15 και 65 ευρώ.

Αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ):

Για να ασκήσει κάποιος ένα επιτήδευμα χρειάζεστε έναν αριθμό φορολογικού μητρώου, τον οποίο λαμβάνει από την εφορία. Το γραφείο επιτηδεύματος κοινοποιεί τη δήλωση του αυτόματα στην εφορία. Η εφορία του αποστέλλει τα έντυπα για την αίτηση έκδοσης αριθμού φορολογικού μητρώου ταχυδρομικά στη διεύθυνση που έχει δηλώσει στο γραφείο επιτηδεύματος. Σε μερικές πόλεις η εφορία αποστέλλει και συμπληρωματικά ερωτηματολόγια, προκειμένου να αντλήσει περαιτέρω πληροφορίες για το επιτήδευμα. Η αποστολή του αριθμού φορολογικού μητρώου διαρκεί κατά κανόνα 4 έως 6 εβδομάδες.

Αποδείξεις:

Η έκδοση απόδειξης για κάθε εργασία που εκτελείται είναι υποχρεωτική. Η απόδειξη

πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

Διεύθυνση του επιτηδείου και του εντολέα – ΑΦΜ - Αριθμό απόδειξης-Είδος της δραστηριότητας/εντολής - Καταβαλλόμενο ποσό - 19% φόρο κύκλου εργασιών ή τη σημείωση ότι το επιτηδευμά είναι απαλλαγμένο από το φόρο κύκλου εργασιών. Αυτό συμβαίνει όταν ο κύκλος εργασιών αποφέρει κέρδη μέχρι 17.500 ευρώ ετησίως. Η αναγραφή του ΑΦΜ δεν είναι υποχρεωτική για αποδείξεις ποσού κάτω των 150 ευρώ.

Φορολογική δήλωση αυτοαπασχολούμενου:

Ο αυτοαπασχολούμενος είναι υποχρεωμένος να τηρεί λογιστικά στοιχεία. Με βάση αυτά πρέπει να υποβάλλει κάθε χρόνο στην εφορία μια φορολογική δήλωση και μάλιστα ανεξάρτητα από την ύπαρξη εσόδων.

Εάν δεν υποβάλει δήλωση, η εφορία θα υπολογίσει η ίδια τον κύκλο εργασιών και τα κέρδη, γεγονός που μπορεί υπό συνθήκες να αποβεί οικονομικά επιβλαβές για τον επιτηδευματία .

Ιατρική ασφάλιση:

Στη Γερμανία η ασφάλιση ασθένειας είναι κατά βάση υποχρεωτική. Εάν το επίκεντρο της επαγγελματικής ζωής κάποιου έχει μεταφερθεί στη Γερμανία, η υποχρέωση αυτή δεν καλύπτεται από την ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης ασθένειας (που αφορά την προσωρινή παραμονή για εργασία). Θα πρέπει να συνάψει στη Γερμανία μια κανονική ασφάλιση ασθένειας. Έχει την επιλογή είτε να δηλωθεί σε ένα ιδιωτικό ασφαλιστικό ταμείο ή να ενταχθεί στο σύστημα της δημόσιας υποχρεωτικής ασφάλισης ασθένειας, που είναι κατά κανόνα φθηνότερη. Για να ενταχθεί στην υποχρεωτική ασφάλιση ασθένειας θα πρέπει να είναι κανονικά ασφαλισμένος στην Ελλάδα και να παραλάβει από το ταμείο του μια βεβαίωση, στην οποία θα περιλαμβάνεται ο χρόνος ασφάλισής του – το έντυπο SED 040 ή SED 041 (πρώην E104 ή S1). Με το έντυπο αυτό μεταβαίνει στο ταμείο ασφάλισης της επιλογής του και υποβάλλει αίτηση ένταξης στην υποχρεωτική ασφάλιση.

Προσοχή: η βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα με το χρόνο ασφάλισής πρέπει να προσκομιστεί στο ασφαλιστικό ταμείο το αργότερο 3 μήνες μετά τη δήλωσή διαμονής στη Γερμανία.

Μετά το διάστημα αυτό το ταμείο ασφάλισης έχει δικαίωμα να αρνηθεί την ασφάλισή. Η ασφαλιστική εισφορά ανέρχεται σε περίπτωση μικρού ή καθόλου εισοδήματος στα 155 ευρώ το μήνα. Το κανονικό ύψος της εισφοράς για αυτοαπασχολούμενους ανέρχεται στα 300 ευρώ. Αν κάποιος λαμβάνει κοινωνικό βοήθημα ή επίδομα ανεργίας II, το κόστος της ασφάλισής αναλαμβάνει η κοινωνική υπηρεσία ή το Jobcenter. Το ζήτημα περιπλέκεται εάν δεν υπάρχει υποχρεωτική ασφάλιση στην Ελλάδα. Σε αυτήν την περίπτωση ασφάλεια γίνεται μόνο σε ιδιωτικό φορέα.

Ψευδοαυτοαπασχόληση:

Η κατοχή της άδειας άσκησης επιτηδείου δεν συνεπάγεται στη Γερμανία ότι εργάζεται κάποιος πράγματι ως αυτοαπασχολούμενος. Αποφασιστικό κριτήριο για την ύπαρξη αυτοαπασχόλησης αποτελεί το εάν η εργασία είναι πράγματι αυτόνομη. Μια πραγματική αυτοαπασχόληση συντρέχει π.χ. όταν μπορεί να αποφασίζετε ο ίδιος, πότε και πώς εργάζεται και δεν υπάρχει κάποιος (αρχιμάστορας, αρχιεργάτης) που να ελέγχει άμεσα και επιτόπου την εργασία, όταν χρησιμοποιεί τα δικά του υλικά, όταν έχει

περισσότερους από έναν εντολείς, όταν η εργασία υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των έργων, τις παραδόσεις, τα αντικείμενα και όχι τις ώρες εργασίας. Εφόσον οι αρχές διαπιστώσουν ότι εργάζεται κάποιος ως ψευδοαυτοαπασχολούμενος, θεωρείται εκ των υστέρων εργαζόμενος. Ο εντολέας είναι υποχρεωμένος να καταβάλει αναδρομικά όλες τις εισφορές ασφάλισης και το φόρο μισθωτών υπηρεσιών. Ταυτόχρονα ο εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει το μερίδιο που του αντιστοιχεί, αλλά μόνο για τους τελευταίους τρεις μήνες το ανώτερο. Ίσως χρειαστεί επίσης να καταβάλει ένα χρηματικό πρόστιμο λόγω διοικητικής παράβασης. Ο εργοδότης απειλείται με πολύ υψηλό χρηματικό πρόστιμο μέχρι 500.000 ευρώ. Εάν κάποιος έχει την υποψία ότι εργάζεται ως ψευδοαυτοαπασχολούμενος ή εάν δεν είναι σίγουρος γι' αυτό, μπορεί να επισκεφθεί ένα συμβουλευτικό κέντρο! Πληροφορίες για την ψευδοαυτοαπασχόληση υπάρχουν και σε πολλές εφορίες ή γραφεία επιτηδεύματος.

Αναγνώριση επαγγελματικών σπουδών και προσόντων.

Εάν κάποιος έχει ολοκληρώσει την επαγγελματική εκπαίδευση διάρκειας άνω των 2 ετών ή έχει αποκτήσει άλλα αντίστοιχα προσόντα στην Ελλάδα, θα πρέπει να διερευνήσει εάν αυτά αναγνωρίζονται ή μπορούν να αναγνωριστούν στη Γερμανία. Μπορεί να ενημερωθεί από ένα συμβουλευτικό κέντρο της περιοχής του, εάν η εκπαίδευσή του αναγνωρίζεται αυτόματα στη Γερμανία και ποιος φορέας είναι αρμόδιος γι' αυτό. Εάν η εκπαίδευση ή τα προσόντα του είναι αναγνωρισμένα ή αναγνωρίζονται στη Γερμανία έχει πολύ περισσότερες ευκαιρίες στην αγορά εργασίας. Εδώ υπάρχει μια επισκόπηση σχετικά με την αναγνώριση προσόντων και επαγγελματικών πτυχίων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό: www.anerkennung-in-deutschland.de

Προσοχή στις ρήτρες επιστροφής χρημάτων σε συμβόλαια εργασίας!

Κάποιες γερμανικές επιχειρήσεις αναζητούν εντατικά προσωπικό στο εξωτερικό για τον τομέα της περίθαλψης, μεταξύ άλλων και στην Ελλάδα. Συχνά εμφανίζονται προσφορές θέσεων εργασίας που υπόσχονται δωρεάν μαθήματα γερμανικών, μια θέση εργασίας σε επιχείρηση περίθαλψης, ένα διαμέρισμα. Μετά την άφιξή του ενδιαφερόμενου στη Γερμανία του παραδίδεται μια σύμβαση εργασίας συντεταγμένη σε δύο γλώσσες (και πιθανόν μια σύμβαση μετεκπαίδευσης).

Τα συμβόλαια περιλαμβάνουν συχνά μια ρήτρα επιστροφής χρημάτων, με την οποία η επιχείρηση απαιτεί την επιστροφή των χρημάτων που καταβλήθηκαν για την εκμάθηση της γλώσσας και άλλου είδους παροχών εκπαίδευσης, στην περίπτωση που ο εργαζόμενος επιθυμεί να εγκαταλείψει τη θέση εργασίας σε χρονικό διάστημα μικρότερο από αυτό που ορίζεται σε αυτήν.

Κάτι τέτοιο δημιουργεί στην πράξη προβλήματα, όταν για παράδειγμα ένας εργαζόμενος στον τομέα της περίθαλψης καταγγέλλει τη σύμβαση εργασίας λόγω κακών συνθηκών εργασίας ή γιατί βρήκε καλύτερη δουλειά πριν την οριζόμενη προθεσμία.

Σε μια τέτοια περίπτωση μπορεί η απαίτηση επιστροφής χρημάτων να ανέρχεται μέχρι και σε πολλές χιλιάδες ευρώ. Τέτοιες συμφωνίες θα πρέπει να ελέγχονται από δικηγόρο, διότι δεν είναι πάντα σύμφωνες με το νόμο.

Elia **Knossos**
— Feinkost — Kretische Ernährung —
Groß- und Einzelhandel
EPITROPAKIS

- **ARIADNE** Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο,
από την οικογένεια Επιτροπάκη
  - **OINOSTAFYLOS** Κρασί
  - **PASIPHAË** Ρετσίνα
  - **ASTEROUSIA** Μέλι
  - **INATOS** Βαλσάμικο ξίδι με μέλι – Αμπελόφυλλα
– γλυκό κουταλιού σταφύλι
- Αρωματικά φυτά: Ρίγανη και Τσάι Βουνού

Lager: Fasanenplatz 1 70499 Stuttgart - Hausen

Tel.: 0711-630804 Handy: 0170 34 54 330

email: elia-knossos@t-online.de www.elia-eurokreta.eu

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σχολείο

Η υποχρεωτική εκπαίδευση στη Γερμανία αρχίζει στην ηλικία των έξι ετών και διαρκεί 9 (10 ανάλογα με το κρατίδιο) χρόνια. Οι γονείς πρέπει να απευθυνθούν στο Schulamt ανεξάρτητα εάν το παιδί τους θα πάει σε γερμανικό ή σε ελληνικό (έχει το Status του ιδιωτικού) σχολείο.

Για τα παιδιά 3-6 ετών υπάρχουν νηπιαγωγεία (δημόσια ή κοινωφελούς φορέων), καθώς και βρεφοκομεία για παιδιά έως 3 ετών.

Τα γερμανικά σχολεία προσφέρουν παράλληλα εντατική ενίσχυση στη γερμανική γλώσσα και σε άλλα μαθήματα έως ότου το παιδί ενταχθεί στο μάθημα. Σε μεγάλες πόλεις υπάρχουν και σχολεία που προσφέρουν διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως μητρική γλώσσα ενώ σε διάφορες πόλεις υπάρχουν και Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας που έχουν δημιουργήσει σύλλογοι ή ομάδες Ελλήνων γονέων.

Σχολική εκπαίδευση

Οι μαθητές χωρίζονται μετά το δημοτικό (4η τάξη) ανάλογα με την επίδοσή τους σε τρεις τύπους σχολείων.

Κύριο σχολείο Hauptschule (5 τάξεις)

Πρακτικό ή θετικό σχολείο Realschule (5ή6 τάξεις)

Γυμνάσιο (8 ή 9 τάξεις ανάλογα με το κρατίδιο)

Το γερμανικό σχολικό σύστημα είναι «διαπερατό» που σημαίνει ότι η μετάβαση σε ανώτερο τύπου σχολείο είναι πάντα δυνατή, ωστόσο προϋποθέτει καλή βαθμολογία.

Το απολυτήριο του σχολείου Hauptschule και Realschule θεωρείται απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ενώ με το απολυτήριο του γυμνασίου (Fachabitur ή Abitur αποκτούν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση *AEI+TEI)

Επαγγελματική εκπαίδευση

Η επαγγελματική εκπαίδευση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε μια επιχείρηση όσο και την παράλληλη φοίτηση σε επαγγελματική σχολή.

Οι νέοι εκπαιδεύονται στην επιχείρηση 3-4 φορές την εβδομάδα και συγχρόνως φοιτούν 1 έως 2 ημέρες στη σχολή.

Η εκπαίδευση διαρκεί 2 έως και 3,5 χρόνια. Στην Γερμανία υπάρχουν περίπου 350 αναγνωρισμένα επαγγέλματα στα οποία μπορεί να εκπαιδευτεί κανείς.

Απόφοιτοι γυμνασίου (Λυκείου) που επιθυμούν επαγγελματική εκπαίδευση σε συνδυασμό με πανεπιστημιακές σπουδές υπάρχουν οι δυαδικές σπουδές.

Χαρακτηριστικό των δυαδικών σπουδών είναι ο συνδυασμός θεωρίας και πράξης.

Μέσος όρος αμοιβής για επαγγελματικές σχολές

1ο έτος 751 € (Δυτική Γερμανία) 689 € (Ανατολική Γερμανία)

2ο έτος 826 € (765 €)

3ο έτος 915 € (842 €)

Σε αρκετές μεγάλες πόλεις της Γερμανίας υπάρχουν ελληνικά σχολεία που ακολουθούν το ελληνικό αναλυτικό πρόγραμμα (στη Βαυαρία τα ελληνικά σχολεία έχουν δίγλωσση ύλη).

Αρμόδιες ελληνικές υπηρεσίες για τα ελληνικά σχολεία είναι τα Γραφεία Εκπαίδευσης στα Προξενεία της Ελλάδας στην Γερμανία.

Προξενική αρχή της Πρεσβείας στο Βερολίνο: Mohrenstr. 17, D-10117 Berlin
 Τηλέφωνο: 0049 (30) 2137033, Φαξ: (30) 2182663, Email: grcon.ber@mfa.gr
 Εκπαιδευτικό Τμήμα, Διεύθυνση: Kurfürstenstraße 130, 10785 Berlin,
 Τηλέφωνο: 0049-(0) 30 8891-7727, Φαξ: 0049-(0) 30-8867-8624,
 E-Mail: se-berlin@griechische-botschaft.de

Γενικό Προξενείο Αμβούργου, Neue ABC Str.10, 20354 Hamburg
 Τηλέφωνο +4940 4132430, Φαξ +4940 449648

Γενικό Προξενείο Μονάχου, Möhlstr. 22, 81675 München
 Τηλέφωνο +49 89 998867-222,-23,-14, Φαξ +4989 409626
 Γραφείο Εκπαίδευσης, Διεύθυνση: Briennerstr. 46, 80333 München, Τηλ.: 0049 89 496071
 και 2 Φαξ: 0049 89 406062 και 0049 89 54549689, Ιστοσελίδα: <http://se-muenchen.sch.gr>

Γενικό Προξενείο Ντίσελντορφ, Willi Becker Allee 11, 40227 Dusseldorf,
 Τηλέφωνο +49211 6878500, Fax +49211 68785033-4

Γενικό Προξενείο Στουτγάρδης, Hauptstatter Str. 54, 70178 Stuttgart,
 Τηλέφωνο +49711 22298713 – 4, Fax +49711 22298740

Γενικό Προξενείο Φρανκφούρτης, Zeppelinallee 43, 60325 Frankfurt am Main,
 Τηλέφωνο +4969 9799120,97991211-15, Fax +4969 97991233 και 44

Άλλες σημαντικές διευθύνσεις στη Γερμανία

Κέντρα πρώτης συμβουλευτικής για μετανάστριες και μετανάστες
 Τα κέντρα πρώτης συμβουλευτικής για μετανάστες απευθύνονται σε ενήλικες και προσφέρουν πληροφορίες σχετικά με την κοινωνική, επαγγελματική και γλωσσική ενσωμάτωση των μεταναστών. Φορείς των κέντρων αυτών στη Γερμανία είναι διάφορες οργανώσεις κοινωνικής πρόνοιας. Στο σύνδεσμο webgis.bamf.de μπορεί κανείς να αναζητήσει τα κέντρα αυτά, καθώς και άλλες προσφορές συμβουλευτικής στην περιοχή του.

Αναγνώριση επαγγελματικών πτυχίων εξωτερικού Βασικές πληροφορίες σχετικά με την αναγνώριση επαγγελματικών πτυχίων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό, προσφέρει η τηλεφωνική γραμμή Arbeiten und Leben in Deutschland (Εργασία και διαβίωση στη Γερμανία): (030) 1815 1111

Πληροφορίες προσφέρει επίσης η ιστοσελίδα Anerkennung in Deutschland (Αναγνώριση στη Γερμανία): www.erkennung-in-deutschland.de και το Netzwerk IQ στο σύνδεσμο: www.netzwerk-iq.de/beratung.html

Συνδικάτα στη Γερμανία

Τα συνδικάτα στη Γερμανία έχουν γραφεία σε πολλές πόλεις, όπου μπορεί κάποιος να απευθυνθεί. Τα κεντρικά γραφεία, στα οποία όμως μπορεί να ρωτήσει ποιος είναι αρμόδιος για

την περίπτωση του και πού εδρεύει

Ομοσπονδιακό Διοικητικό Συμβούλιο της DGB, Henriette-Herz-Platz 2, 10178 Berlin, Τηλ.: (030) 24060-0, www.dgb.de,

Σημαντικές διευθύνσεις στην Ελλάδα

Γ.Σ.Ε.Ε. Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος, Πατησίων 69 και Αινιάνος 2, 10434 Αθήνα, Τηλ.: +30 210 8202100, Fax: +30 210 8202186-7, www.gsee.gr

Γ.Γ.Κ.Α. Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Σταδίου 29, 10110 Αθήνα, Τηλ.: +30 213 1516649-51, Fax: +30 210 368012, ggka.citron.gr/intro.html

ΟΑΕΔ Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, Εθνικής Αντιστάσεως 8, 17456 Άλιμος, Τηλ.: +30 210 9989000, Fax: +30 210 9989500, www.oaed.gr

ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΑΛΛΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Η επιθυμία σας κάποιου να εργαστεί σε ένα άλλο κράτος μέλος δεν σημαίνει πάντα ότι θα ασφαλιστεί και στον εκεί φορέα ασφάλισης συντάξεων. Είναι καλύτερα να ενημερωθεί από πριν ποιο δίκαιο ισχύει στην περίπτωση του.

Βασικά ισχύει η νομοθεσία μόνο ενός κράτους μέλους. Αυτή είναι κατά κανόνα η νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο κανείς εργάζεται.

Εάν εργάζεται στην Γερμανία, είναι ασφαλισμένος σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο. Εάν αντιθέτως εργάζεται σε ένα άλλο κράτος μέλος, είναι και εκεί ασφαλισμένος, εφόσον δεν ισχύει στην περίπτωση του μία από τις εξαιρέσεις που αναφέρονται παρακάτω.

Προσοχή:

Εάν κάποιος ήδη λαμβάνει μία σύνταξη γήρατος από ένα άλλο κράτος μέλος και εργάζεται στη Γερμανία, ενδέχεται να μην έχει πλέον υποχρέωση ασφάλισης στη Deutsche Rentenversicherung. Μπορεί ωστόσο να υποβάλει αίτηση στη Deutsche Rentenversicherung για την υποχρεωτική ασφάλιση, από την οποία μπορεί να επωφεληθεί.

Τι είναι η απόσπαση στο εξωτερικό;

Εάν εργαστεί κάποιος για τον εργοδότη του μόνο προσωρινά σε ένα άλλο κράτος μέλος και συνεχίζει να πληρώνεται από αυτόν, είναι δυνατόν να συνεχίζει η υποχρέωση ασφάλισης στο κράτος προέλευσής του. Αυτό λέγεται απόσπαση στο εξωτερικό. Προϋπόθεση είναι η απόσπαση στο εξωτερικό να μην υπερβαίνει τους 24 μήνες. Ειδικό κύκλο προσώπων Δημόσιοι υπάλληλοι, εκπληρούντες στρατιωτική ή κοινωνική θητεία και το βοηθητικό προσωπικό της ΕΕ συνιστάται να απευθύνονται κατά κανόνα σε φορέα της Deutsche Rentenversicherung. Το ευρωπαϊκό δίκαιο προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τα πρόσωπα αυτά.

Προαιρετική ασφάλιση στην Γερμανία

Εάν κατοικεί κάποιος στην Γερμανία και δεν πρέπει να καταβάλει υποχρεωτικές εισφορές, μπορεί να ασφαλιστεί προαιρετικά στην Deutsche Rentenversicherung ανεξάρτητα από την υπηκοότητά του. Πρέπει απλά να έχει συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας του.

Αποκατάσταση υγείας

Στις παροχές της Deutsche Rentenversicherung συμπεριλαμβάνονται πέραν των συντάξεων και οι παροχές για την αποκατάσταση της υγείας. Σκοπός τους είναι να αποτρέψουν ή να θεραπεύσουν ασθένειες και αναπηρίες και να επαναφέρουν τους ασθενείς στην καθημερινή ζωή και στην εργασία.

Οι παροχές για την αποκατάσταση της υγείας είναι κυρίως νοσοκομειακά ή εξωτερικά μέτρα περίθαλψης. Σκοπός τους είναι να αποτρέψουν την πρόωρη απομάκρυνσή από τον εργασιακό βίο και τη μόνιμη επανένταξη του εργαζόμενου.

Σύμφωνα με την αρχή «Αποκατάσταση πριν από την σύνταξη», πρώτα προτείνεται ένα μέτρο αποκατάστασης της υγείας, πριν να είναι δυνατή η συνταξιοδότησή λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας. Οι παροχές για την αποκατάσταση της υγείας διεξάγονται κατά κανόνα σε ιδρύματα στην Γερμανία.

Προσοχή:

Το ευρωπαϊκό δίκαιο ισχύει μόνο εν μέρει σχετικά με τις παροχές για επανένταξη στον εργασιακό βίο, όπως είναι για παράδειγμα η μετεκπαίδευση για λόγους υγείας. Μία παροχή για την αποκατάσταση της υγείας μπορεί να χορηγηθεί μόνο κάθε τέσσερα χρόνια.

Για να χορηγηθεί μία τέτοια παροχή πρέπει επίσης ο εργαζόμενος να έχει καταβάλει εισφορές για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Κατά κανόνα για 15 έτη ή για πέντε έτη όταν ήδη υφίσταται ή αναμένεται μείωση της βιοποριστικής του ικανότητας σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο.

Για να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις αυτές μπορούν να λαμβάνονται υπόψη και οι χρόνοι ασφάλισης στα άλλα κράτη μέλη παράλληλα με τους χρόνους στην Γερμανία. Εάν εντούτοις δεν συμπληρώνεται ο απαιτούμενος χρόνος μπορεί και πάλι να λάβει μία θεραπευτική παροχή, εφόσον κατά τα δύο τελευταία χρόνια πριν από την αίτηση έχει καταβάλει υποχρεωτικές εισφορές για τουλάχιστον έξι ημερολογιακούς μήνες για μία απασχόληση που υπόκειται στην υποχρεωτική ασφάλιση ή για μία αυτοτελή δραστηριότητα.

Και σε αυτήν την περίπτωση μπορούν να ληφθούν υπόψη οι υποχρεωτικές εισφορές για μία απασχόληση ή αυτοτελή δραστηριότητα στα κράτη μέλη.

ΣΥΝΤΑΞΗ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Για να λάβει κάποιος σύνταξη στην Ευρώπη πρέπει γενικά να πληρεί ορισμένες προϋποθέσεις. Αυτές μπορούν να είναι ένα συγκεκριμένο όριο ηλικίας ή ένας απαιτούμενος ελάχιστος χρόνος ασφάλισης.

Οι διατάξεις διαφέρουν από κράτος μέλος σε κράτος μέλος.

Για το λόγο αυτό δεν εκπλήσσει το γεγονός ότι το όριο ηλικίας είναι διαφορετικό ανάλογα με το κράτος μέλος. Σε μερικά κράτη μέλη μπορεί κάποιος να πάρει σύνταξη γήρατος για παράδειγμα ήδη στα 60, σε άλλα στα 65 και σε κάποια μόνο στα 67 χρόνια. Χάρη στο ευρωπαϊκό δίκαιο δεν χάνονται οι εισφορές που καταβάλατε κατά την πορεία της ζωής του εργαζόμενου σε διάφορα κράτη μέλη. Τα δικαιώματα που αποκτώνται μία φορά προστατεύονται.

Γενικά : Οι εισφορές που καταβάλλονται σε ένα κράτος μέλος παραμένουν στον εκεί φορέα ασφάλισης. Κάθε κράτος μέλος στο οποίο είχε κάποιος ασφαλιστεί, του καταβάλλει μία σύνταξη όταν πληρεί τις προϋποθέσεις.

Προσοχή:

Εάν κάποιος έχει χρόνο ασφάλισης λιγότερο από ένα έτος, υπάρχουν εξαιρέσεις. Όταν δεν πληρεί τις προϋποθέσεις σε ένα κράτος μέλος, λαμβάνονται υπόψη και οι χρόνοι στα άλλα κράτη μέλη. Με τον τρόπο αυτό ίσως μπορεί τελικά να λάβει μία σύνταξη.

Για την γερμανική αξίωση για σύνταξη λαμβάνονται πρόσθετα υπόψη όλοι οι χρόνοι που πραγματοποιήθηκαν σε άλλα κράτη μέλη και δεν συμπίπτουν με γερμανικούς χρόνους. Προσμετρώνται όλοι οι χρόνοι που πραγματοποιήθηκαν μέχρι το χρονικό σημείο που παρουσιάστηκε λόγος για χορήγηση παροχής (π.χ. την μείωση της βιοποριστικής ικανότητας).

Ο απαιτούμενος ελάχιστος χρόνος ασφάλισης

Προϋπόθεση για κάθε γερμανική σύνταξη είναι να έχουν καταβληθεί εισφορές για ένα ορισμένο διάστημα.

Αυτός ο απαιτούμενος ελάχιστος χρόνος ασφάλισης, που ονομάζεται και χρόνος αναμονής, είναι ανάλογα με το είδος της σύνταξης 5, 15, 20, 35 ή 45 έτη.

Για τον ελάχιστο χρόνο αναμονής των 5, 15 και 20 ετών μετράνε:

- > χρόνοι καταβολής εισφορών (υποχρεωτικές και προαιρετικές εισφορές),
- > αναπληρωματικοί χρόνοι (για παράδειγμα χρόνοι πολιτικής δίωξης στην τέως Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας),
- > χρόνοι από επιμερισμό συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων λόγω διαζυγίου ή από εξίσωση των συντάξεων καθώς και
- > χρόνοι από προσαυξήσεις για μια ελάχιστη απασχόληση χωρίς υποχρέωση ασφάλισης.

Για τον χρόνο αναμονής των 35 ετών μετράνε και οι συνυπολογίσιμες περίοδοι και οι περίοδοι που λαμβάνονται υπόψη.

Υπόδειξη:

Συνυπολογίσιμοι χρόνοι είναι χρόνοι κατά τους οποίους για παράδειγμα κάποιος ήταν άρρωστος, βρισκόταν σε προστασία λόγω μητρότητας ή ήταν άνεργος. Χρόνοι της σχολικής εκπαίδευσης και σπουδών μπορούν επίσης να είναι συνυπολογίσιμοι χρόνοι. Χρόνοι που λαμβάνονται υπόψη είναι και οι χρόνοι ανατροφής παιδιών ή χρόνοι περιποίησης ασθενούς.

Στον χρόνο αναμονής των 45 ετών μετράνε:

- > οι περίοδοι υποχρεωτικών εισφορών για μια υποκείμενη σε υποχρεωτική ασφάλιση απασχόληση ή αυτοτελή δραστηριότητα,
- > αναπληρωματικοί χρόνοι (για παράδειγμα χρόνοι πολιτικής δίωξης στην τέως Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας),
- > χρόνοι από προσαυξήσεις για μια ελάχιστη απασχόληση χωρίς υποχρέωση ασφάλισης,
- > οι προαιρετικές εισφορές, εάν υπάρχουν τουλάχιστον 18 έτη υποχρεωτικές εισφορές για μια υποκείμενη σε υποχρεωτική ασφάλιση απασχόληση ή αυτοτελή δραστηριότητα καθώς και
- > οι περίοδοι λήψης επιδόματος ανεργίας, παροχών σε περίπτωση ασθένειας και αποζημίωσης λόγω εργατικού ατυχήματος.

Restaurant

POLITIA

πολιτεία

IM BÜRGERHAUS UNTERFÖHRING

MÜNCHNER STR. 65, 85774 UNTERFÖHRING, TEL. 089-90 770 582

Δεν λαμβάνονται υπόψη ορισμένες συνυπολογίσιμες περίοδοι (π.χ. λόγω σχολικής φοίτησης), οι περίοδοι λήψης επιδόματος ανεργίας ή βοηθήματος ανεργίας και οι περίοδοι από επιμερισμό συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων λόγω διαζυγίου ή από εξίσωση των συντάξεων.

Κατά τα τελευταία δύο έτη πριν από την έναρξη της συνταξιοδότησης δεν συνυπολογίζονται οι προαιρετικές εισφορές, εάν ταυτόχρονα υπάρχει συνυπολογίσιμη περίοδος λόγω ανεργίας.

Οι περίοδοι κατά τις οποίες τα τελευταία δύο έτη πριν από την έναρξη της συνταξιοδότησης λήφθηκε επίδομα ανεργίας, προσμετρώνται μόνο εάν η ανεργία ήταν συνέπεια πτώχευσης ή πλήρους διακοπής εργασιών του εργοδότη.

Για τους γερμανικούς χρόνους αναμονής μετράνε και όλοι οι χρόνοι που πραγματοποιήσατε στα άλλα κράτη μέλη.

Για τον χρόνο αναμονής των 45 ετών δεν μπορούν ωστόσο να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθοι χρόνοι στο εξωτερικό:

> χρόνοι, κατά τους οποίους καταβλήθηκαν προαιρετικές εισφορές, εάν δεν υπάρχουν 18 έτη υποχρεωτικών εισφορών για μια υποκείμενη σε υποχρεωτική ασφάλιση απασχόληση ή αυτοτελή δραστηριότητα στη Γερμανία ή στα άλλα κράτη μέλη,

> χρόνοι, κατά τους οποίους καταβλήθηκαν προαιρετικές εισφορές, τα τελευταία δύο έτη πριν από την έναρξη της συνταξιοδότησης, εάν ταυτόχρονα υπάρχουν περίοδοι ανεργίας σε αυτό ή σε κάποιο άλλο κράτος μέλος,

> εισφορές για χρόνους, κατά τους οποίους κάποιος δεν εργάστηκε (πρόκειται κατά κανόνα για χρόνους διαμονής, για παράδειγμα στην Δανία),

> χρόνοι ανεργίας κατά τα τελευταία δύο έτη πριν από την έναρξη της συνταξιοδότησης, εάν η ανεργία δεν ήταν συνέπεια πτώχευσης ή πλήρους διακοπής εργασιών του εργοδότη και

> χρόνοι ανεργίας, κατά τους οποίους ο ασφαλισμένος έλαβε παροχή αντίστοιχη του επιδόματος ανεργίας II ή του βοηθήματος ανεργίας.

Ειδικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις

Μερικά είδη γερμανικών συντάξεων απαιτούν ειδικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις. Δηλαδή σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα (για παράδειγμα μέσα σε μία πενταετία) πρέπει να έχουν καταβληθεί επαρκείς υποχρεωτικές εισφορές για μία απασχόληση που υπόκειται στην υποχρεωτική ασφάλιση ή για μία αυτοτελή δραστηριότητα. Αυτό συμβαίνει μεταξύ άλλων στις συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας. Ο απαιτούμενος αριθμός υποχρεωτικών εισφορών μπορεί να συμπληρωθεί βέβαια και με αντίστοιχες υποχρεωτικές εισφορές σε άλλα κράτη μέλη.

Προσοχή:

Σε άλλα κράτη μέλη μπορούν να υφίστανται υποχρεωτικές εισφορές και χωρίς να υπάρχει εργασία πραγματικά. Πρόκειται π.χ. για χρόνο κατοικίας στην Δανία, στις Κάτω Χώρες, στην Σουηδία ή στην Φινλανδία. Αυτοί οι χρόνοι δεν λαμβάνονται υπόψη για την συμπλήρωση των ειδικών ασφαλιστικών προϋποθέσεων.

Εάν μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα δεν μπορούν να καλυφθούν μερικοί μήνες χωρίς υπαιτιότητα του εργαζόμενου (π.χ. λόγω εγκυμοσύνης ή ασθένειας) τότε το αρχικό διάστημα επιμηκύνεται προς το παρελθόν για τον αριθμό των μηνών αυτών ώστε να ληφθούν υπόψη και άλλες υποχρεωτικές εισφορές. Το διάστημα μπορεί να

επεκτείνεται για τους εξής κοινοτικούς χρόνους:

- > συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας ή γήρατος,
- > λήψη παροχών λόγω ασθένειας,
- > ανεργία ή
- > ανατροφή παιδιών στο έδαφος ενός άλλου κράτους μέλους.

Η σωστή σύνταξη για εσας

Η Deutsche Rentenversicherung χορηγεί συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας, συντάξεις γήρατος και θανάτου (σύνταξη χηρείας, λόγω ανατροφής παιδιού ή ορφανική σύνταξη).

Στο κεφάλαιο αυτό θα μάθει ο ενδιαφερόμενος πότε δικαιούται μία από αυτές τις συντάξεις.

Εάν θέλει να λάβει μία σύνταξη γήρατος πριν από το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης στην Γερμανία θα πρέπει να υπολογίζει ότι αυτή χορηγείται με οριστική μείωση της σύνταξης. Η σύνταξή μειώνεται κατά 0,3% (το ανώτερο κατά 18 τοις εκατό) για κάθε μήνα πρόωρης συνταξιοδότησης.

Παράδειγμα:

Η Μαρία Φ. συμπληρώνει στις 27 Ιουνίου 2015 το 63ο έτος της ηλικίας της. Επιθυμεί να λάβει τη σύνταξη γήρατος για μακροχρόνια ασφαλισμένους από την 1η Ιουλίου 2015, δηλαδή δύομιση χρόνια νωρίτερα. Η μείωση της σύνταξης αυτής θα είναι 9 τοις εκατό.

Μπορείτε κάποιος να επιλέξει μόνος την έναρξη της σύνταξής του και έτσι να καθορίσει το ύψος της μείωσής της. Πριν όμως επιλέξει μία σύνταξη γήρατος, θα πρέπει να σκεφτεί ότι αργότερα δεν θα έχει τη δυνατότητα να αλλάξει και να πάρει μία άλλη σύνταξη γήρατος (με μικρότερη μείωση). Η απόφασή αυτή είναι οριστική. Συνιστούμε να πληροφορηθεί κάποιος σχετικά πριν αποφασίσει, επειδή υπάρχουν εξαιρέσεις σε μερικές περιπτώσεις.

Πρόσθετα εισοδήματα από εργασία μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά το ύψος της σύνταξης, όταν πρόκειται για συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας και για όλες τις συντάξεις γήρατος πριν φτάσει το όριο ηλικίας για την κανονική σύνταξη γήρατος. Τα εισοδήματα συνηγορούνται και στις συντάξεις λόγω θανάτου. Συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας

Η σύνταξη αυτή χορηγείται εάν

- > η βιοποριστική ικανότητα μειώθηκε λόγω ασθένειας ή λόγω αναπηρίας.
- > ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει τον χρόνο αναμονής των πέντε ετών ή τον πληρεί πρόωρα (π.χ. λόγω εργατικού ατυχήματος) και
- > κατά την τελευταία πενταετία πριν από την επέλευση της μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας έχει καταβάλει τρία χρόνια υποχρεωτικές εισφορές για μια απασχόληση ή μια αυτοτελή δραστηριότητα, που υπόκειται σε υποχρεωτική ασφάλιση ή
- > πριν από την 1η Ιανουαρίου 1984 είχε συμπληρώσει τον γενικό χρόνο αναμονής των 5 ετών και από την 1η Ιανουαρίου 1984 μέχρι την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου καλύπτετε κάθε ημερολογιακό μήνα με χρόνους διατήρησης της ασφαλιστικής προσδοκίας (Anwartschaftserhaltungszeiten).

Ο φορέας ασφάλισης συντάξεων εξετάζει βάσει ιατρικών δικαιολογητικών εάν είναι μερικώς ή πλήρως βιοποριστικά ανίκανος. Η σύνταξη λόγω πλήρους μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας καταβάλλεται εάν δύναται να εργαστεί κάποιος στην αγορά εργασίας λιγότερο από τρεις ώρες την ημέρα. Εάν είναι σε θέση να εργαστεί περισσότερο από τρεις αλλά λιγότερο από έξι ώρες την ημέρα, χορηγείται η σύνταξη λόγω μερικής μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας. Το ύψος αυτής είναι το ήμισυ του ύψους της σύνταξης λόγω πλήρους μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας.

Η σύνταξη λόγω μειωμένης βιοποριστικής ικανότητας δεν χορηγείται κατά κανόνα επ' αόριστο αλλά το πολύ για τρία χρόνια. Μπορεί να παραταθεί εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται η μείωση της βιοποριστικής ικανότητας.

Κανονική σύνταξη γήρατος

Δικαίωμα σε κανονική σύνταξη γήρατος έχει κάποιος αν:

- > συμπληρώσει το κανονικό όριο ηλικίας και
- > έχει συμπληρώσει τον χρόνο αναμονής των πέντε ετών.

Το κανονικό όριο ηλικίας είναι τα 65 έτη για πρόσωπα που γεννήθηκαν πριν από το 1947. Για όσους γεννήθηκαν μεταξύ του 1947 και του 1963, το όριο θα αυξηθεί σταδιακά: για τα έτη γεννήσεως 1947 έως 1958 κατά έναν μήνα ανά έτος, για τα έτη γεννήσεως 1959 έως 1963 κατά δύο μήνες. Εξαιρέση αποτελεί εάν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007 συμφωνήσαν με τον εργοδότη να εργάζονται με μειωμένο ωράριο λόγω ηλικίας σύμφωνα με τον γερμανικό νόμο περί μειωμένου ωραρίου απασχόλησης λόγω ηλικίας. Για όσους γεννήθηκαν από το 1964 και μετά το κανονικό όριο ηλικίας είναι τα 67 έτη. Ως συνταξιούχος της κανονικής σύνταξης γήρατος μπορεί κάποιος να έχει απεριόριστο πρόσθετο εισόδημα χωρίς η σύνταξη να κινδυνεύει να μειωθεί.

Σύνταξη γήρατος για ιδιαίτερα μακροχρόνια ασφαλισμένους

Αυτή η σύνταξη γήρατος χορηγείται εάν ο δικαιούχος

- > είναι 63 ετών και
- > έχει συμπληρώσει τον χρόνο αναμονής των 45 ετών.

Εάν έχει γεννηθεί μετά το 1952, το όριο ηλικίας αυξάνεται σταδιακά κατά δύο μήνες ανά έτος στα 65 έτη.

Η σύνταξη γήρατος για ιδιαίτερα μακρόχρονα ασφαλισμένους χορηγείται χωρίς μείωση.

Σύνταξη γήρατος για μακρόχρονα ασφαλισμένους

Αυτή η σύνταξη γήρατος χορηγείται εάν

- > είστε 63 ετών και
- > έχετε πραγματοποιήσει τον χρόνο αναμονής των 35 ετών.

Προσοχή:

Εάν χορηγηθεί σύνταξη πριν από το 65ο έτος της ηλικίας (από χρονολογία γεννήσεως 1949 έως 1963 σταδιακή αύξηση στο 67ο έτος της ηλικίας), θα είναι μειωμένη κατά 0,3% για κάθε μήνα (μέγιστη μείωση μεταξύ 7,2 τοις εκατό και 14,4 τοις εκατό).

Ιδιαιτερότητες προκύπτουν σε περίπτωση συμφωνίας με τον εργοδότη πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007 για εργασία με μειωμένο ωράριο λόγω ηλικίας σύμφωνα με τον γερμανικό νόμο περί μειωμένου ωραρίου λόγω ηλικίας και ο εργαζόμενος είναι

γεννημένος μετά την 31η Δεκεμβρίου 1947 αλλά πριν από την 1η Ιανουαρίου 1955. Στην περίπτωση αυτή το όριο ηλικίας μειώνεται σταδιακά από το 63ο έτος της ηλικίας στο 62ο έτος της ηλικίας (για έτη γεννήσεως από τον Νοέμβριο 1949 όριο ηλικίας αποτελούν τα 62 έτη).

Σύνταξη γήρατος για βαριά ανάπηρους

Βαριά ανάπηροι (schwerbehindert), μπορούν να πάρουν πρόωρη σύνταξη στο 60ό έτος της ηλικίας (από έτος γεννήσεως 1964 στο 62ο έτος) εφόσον συμπληρώνουν το χρόνο αναμονής των 35 ετών. Αυτό ωστόσο επιφέρει μειώσεις του ύψους του 10,8 τοις εκατό το πολύ. Για άτομα που γεννήθηκαν από το 1952 έως το 1963 το όριο ηλικίας αυξάνεται σταδιακά στα 62 έτη.

Εξαιρέση αποτελεί η συμφωνία με τον εργοδότη πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007 για εργασία με μειωμένο ωράριο λόγω ηλικίας σύμφωνα με τον γερμανικό νόμο περί μειωμένου ωραρίου εργασίας λόγω ηλικίας και την 1η Ιανουαρίου 2007 ο εργαζόμενος έγινε βαριά ανάπηρος.

Η αναπηρία (Schwerbehinderung) πρέπει να έχει αναγνωριστεί βάσει της γερμανικής νομοθεσίας με τουλάχιστον 50% (πρέπει δηλαδή να προσκομισθεί μία σχετική βεβαίωση). Εάν ο δικαιούχος κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος, τότε η αρμόδια γερμανική υπηρεσία, το αρμόδιο Auslandsversorgungsamt, διαπιστώνει τον βαθμό της αναπηρίας. Εάν η σύνταξη χορηγηθεί πριν από το 63ο έτος της ηλικίας (από έτος γέννησης 1952 έως 1963 σταδιακή αύξηση στο 65ο έτος της ηλικίας) θα είναι κατά κανόνα μειωμένη κατά 0,3% για κάθε μήνα κατά τον οποίο η σύνταξη θα ληφθεί πρόωρα (το πολύ 10,8 τοις εκατό).

Σύνταξη γήρατος για γυναίκες και σύνταξη γήρατος λόγω ανεργίας ή ύστερα από μερική απασχόληση σε μεγάλη ηλικία (Altersteilzeitarbeit)

Αυτές οι συντάξεις γήρατος μπορούν να χορηγηθούν μόνο σε όσους γεννήθηκαν πριν από το έτος 1952. Λεπτομέρειες σχετικά με τις συντάξεις αυτές παρέχει ο φορέας ασφάλισής σας της Deutsche Rentenversicherung, όταν του ζητηθεί.

Συντάξεις σε χήρες και χήρους

Μετά τον θάνατο της/του συζύγου δικαιούνται σύνταξη χηρείας εάν η θανούσα/ο θανών σύζυγος λάμβανε μέχρι τον θάνατό της/του μία σύνταξη ή είχε συμπληρώσει τον χρόνο αναμονής των πέντε ετών ή τον συμπλήρωσε πρόωρα (π.χ. λόγω εργατικού ατυχήματος).

Επίσης, η επιζούσα/ο επιζών σύζυγος δεν επιτρέπεται να έχει ξαναπαντρευτεί.

Προσοχή:

Οι ιδίου φύλου σύντροφοι σε νόμιμα δηλωμένη συμβίωση ισοβαθμούν σε κάθε σημείο με συζύγους νόμιμου γάμου.

Για υπάρχει δικαίωμα σε σύνταξη χηρείας θα πρέπει κατά την ημέρα του θανάτου να υπήρχε γάμος για τουλάχιστον ένα έτος. Το ελάχιστο αυτό όριο του ενός έτους δεν ισχύει μόνο όταν ο γάμος έγινε πριν από την 1η Ιανουαρίου 2002 ή ο γάμος δεν τελέστηκε για λόγους οικονομικής αποκατάστασης (για παράδειγμα όταν ο θάνατος του συζύγου επήλθε λόγω ατυχήματος).

Η σύνταξη χηρείας μπορεί να καταβάλλεται ως μικρή ή ως μεγάλη σύνταξη.

Για την μεγάλη σύνταξη χηρείας πρέπει η επιζούσα/ο επιζών σύζυγος να

- > έχει συμπληρώσει το 45ο έτος της ηλικίας (για περιπτώσεις θανάτου από το έτος 2012 έως το 2029 σταδιακή αύξηση στο 47ο έτος της ηλικίας) ή
- > να έχει μειωμένη βιοποριστική ικανότητα
- > να ανατρέφει δικό του/της τέκνο ή τέκνο του θανόντος/ της θανούσης το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας
- > να φροντίζει υπό μορφή συγκατοίκησης δικό του/της τέκνο ή τέκνο του θανόντος/ της θανούσης το οποίο δεν είναι σε θέση να συντηρεί τον εαυτό του λόγω σωματικής, πνευματικής ή ψυχικής αναπηρίας.

Εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, καταβάλλεται μία μικρή σύνταξη χηρείας. Αυτή καταβάλλεται το πολύ για 24 ημερολογιακούς μήνες μετά τον θάνατο του ασφαλισμένου και ανέρχεται στο 25 τοις εκατό της σύνταξης του ασφαλισμένου. Η μεγάλη σύνταξη χηρείας καταβάλλεται για αόριστη διάρκεια και ανέρχεται στο 55% εκατό της σύνταξης του ασφαλισμένου.

Όσοι παντρεύτηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2002 και ο ένας εκ των συζύγων γεννήθηκε πριν από τις 2 Ιανουαρίου 1962, η μεγάλη σύνταξη χηρείας ανέρχεται στο 60 τοις εκατό της σύνταξης του ασφαλισμένου και καταβάλλεται και η μικρή σύνταξη χηρείας για αόριστη διάρκεια.

Η επιζώσα/ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται σύνταξη χηρείας όταν έχει διεξαχθεί εξίσωση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων (Rentensplitting).

Εάν η χήρα ή ο χήρος ξαναπαντρευτεί, το δικαίωμα για σύνταξη χηρείας εκλείπει. Μία αποζημίωση για τη σύνταξη μπορεί να καταβληθεί κατόπιν αιτήσεως και ανέρχεται στο 24πλάσιο του μέσου όρου του ποσού της σύνταξης των τελευταίων δώδεκα μηνών. Επειδή η μικρή σύνταξη χηρείας καταβάλλεται για το πολύ 24 μήνες, η αποζημίωση περιορίζεται στο ποσό που υπολείπεται μέχρι το τέλος του χρόνου συνταξιοδότησης.

Παράδειγμα:

Ο συνταξιούχος Βίλλι Μ. απεβίωσε τον Μάιο του 2004. Η χήρα του Ούλλα Μ. λαμβάνει μια μεγάλη σύνταξη χηρείας από τον Ιούνιο του 2004. Τον Ιούνιο του 2016 ξαναπαντρεύεται, οπότε η συνταξιοδότησή της διακόπτεται στις 30 Ιουνίου 2016. Στους καθοριστικούς δώδεκα μήνες πριν από τη διακοπή της σύνταξης (Ιούλιος 2015 έως Ιούνιο 2016) η Ούλλα Μ. έλαβε κατά μέσο όρο 520 ευρώ σύνταξη χηρείας (συμπεριλαμβανομένων και των εισφορών της για ασφάλιση υγείας και φροντίδας συνταξιούχων). Η αποζημίωση ανέρχεται στο 24πλάσιο του μέσου όρου, δηλαδή σε 12 480 ευρώ.

Ορφανικές συντάξεις

Μετά τον θάνατο ενός ασφαλισμένου, μία ορφανική σύνταξη (λόγω θανάτου του ενός γονέα) χορηγείται όταν ο θανών

- > ελάμβανε μέχρι το θάνατό του μία σύνταξη ή
- > κατά το χρονικό σημείο του θανάτου είχε συμπληρώσει τον χρόνο αναμονής των πέντε ετών ή τον συμπλήρωσε πρόωρα (π.χ. λόγω εργατικού ατυχήματος).

Σε περίπτωση θανάτου και του δεύτερου γονέα καταβάλλεται σύνταξη ορφανών αμφοτέρων γονέων.

Ορφανική σύνταξη λαμβάνουν φυσικά ή υιοθετημένα παιδιά του θανόντος, καθώς και προγονικά και θετά παιδιά, εγγόνια και αδέρφια τα οποία συγκατοικούσαν με τον θανόντα και συντηρούνταν κυρίως από αυτόν. Η σύνταξη αυτή καταβάλλεται μέχρι την

©Fotios Marantos

©Fotios Marantos

video art

Foto-Video

Rümannstr. 80, 80804 München

0151-10986585

info@hellastv.de

HELLASTV
.DE

συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας.

Υπό ορισμένες προϋποθέσεις (π.χ. σχολική ή επαγγελματική εκπαίδευση) η σύνταξη πληρώνεται και πέραν του 18ου έτους της ηλικίας, το αργότερο όμως μέχρι το 27ο έτος της ηλικίας.

Εάν η σχολική ή επαγγελματική εκπαίδευση καθυστερήσει λόγω υποχρεωτικής στρατιωτικής ή κοινωνικής θητείας, μπορεί να συνεχίσει η ορφανική σύνταξη και πέραν του 27ου έτους της ηλικίας για τη διάρκεια της θητείας αυτής. Αυτό ισχύει όμως μόνο για όσο το τέκνο βρίσκεται σε σχολική ή επαγγελματική εκπαίδευση πέραν του 27ου έτους της ηλικίας.

Άλλες συντάξεις λόγω θανάτου

Σε περίπτωση διαζυγίου μετά τις 30 Ιουνίου 1977 και αν ο/η τέως σύζυγός έχει αποβιώσει, ενδεχομένως να υπάρχει δικαίωμα για μία σύνταξη λόγω ανατροφής τέκνου. Αυτή καταβάλλεται από το χρόνο ασφάλισης του δικαιούχου, εφόσον ανατρέφει ένα τέκνο. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις καταχωρημένης συμβίωσης. Μία σύνταξη χρείας από τον προτελευταίο σύζυγο καταβάλλεται όταν μετά το θάνατο του τέως συζύγου τελέστηκε γάμος ή σύμφωνο συμβίωσης και ο καινούργιος δεσμός λύθηκε ή ανακλήθηκε (π.χ. λόγω θανάτου).

Εάν ο γάμος λύθηκε με διαζύγιο πριν από την 1η Ιουλίου 1977, μπορεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις να χορηγηθεί μια σύνταξη χρείας για διαζευγμένες ή διαζευγμένους.

Συντάξεις και εισόδημα

Εάν υπάρχει εισόδημα παράλληλα με μία σύνταξη λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας ή με μία κανονική σύνταξη γήρατος πριν το όριο ηλικίας, δεν επιτρέπεται να υπερβεί ο δικαιούχος συγκεκριμένα όρια πρόσθετου εισοδήματος.

Αμοιβές και εισοδήματα στη Γερμανία και στο εξωτερικό επιφέρουν τις ίδιες συνέπειες. Δεν επιτρέπεται να υπάρχει εισόδημα περισσότερα από 450 ευρώ το μήνα (από την 1η Ιουλίου 2017 το όριο ανέρχεται σε 6.300 ευρώ ανά έτος). Σε περίπτωση που ο δικαιούχος υπερβεί το όριο αυτό, η σύνταξή θα καταβάλλεται ως μερική σύνταξη ή και καθόλου.

Προσοχή:

Στις συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας λαμβάνονται υπόψη ως εισόδημα και ορισμένες κοινωνικές παροχές.

Στις συντάξεις επιζώντων, μετά τους πρώτους τρεις μήνες από τον θάνατο του ασφαλισμένου, το εισόδημα του δικαιούχου συνυπολογίζεται κατά 40 τοις εκατό από ένα συγκεκριμένο όριο και άνω. Λαμβάνονται υπόψη και κοινωνικές παροχές, εισόδημα από περιουσία και αντίστοιχα εισοδήματα στο εξωτερικό.

Το ποσό που λαμβάνεται υπόψη είναι το ακαθάριστο πριν από την αφαίρεση των φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης στο εξωτερικό. Για τον υπολογισμό του καθαρού ποσού αφαιρούνται από τα εισοδήματα αυτά συγκεκριμένα εφάπαξ ποσά.

Από την 1η Ιουλίου 2015, τα ορφανά επιτρέπεται να έχουν εισόδημα κατά κανόνα απεριόριστα, εφόσον πληρούν όλες τις περαιτέρω προϋποθέσεις για το δικαίωμα συνταξιοδότησης.

Υπολογισμός της σύνταξης

Η γερμανική σύνταξη αποτελεί μόνο ένα μέρος όλων των συνταξιοδοτικών αξιώσεων στην Ευρώπη. Όλες μαζί οι συντάξεις από τα κράτη μέλη κάνουν ένα σύνολο - την συνολική σύνταξη από τους χρόνους ασφάλισης που πραγματοποιήθηκαν στην Ευρώπη.

Το ευρωπαϊκό δίκαιο μπορεί να επηρεάσει τον υπολογισμό της σύνταξής του δικαιούχου σε μια προσπάθεια να αποτραπούν μειονεκτήματα εάν ο δικαιούχος εργαζόταν ή διαμένε σε περισσότερα κράτη μέλη. Για τον λόγο αυτό προβλέπεται ένας ειδικός διακρατικός υπολογισμός. Δεν ισχύει ότι μόνο το ένα κράτος πληρώνει σύνταξη από όλους τους χρόνους στα κράτη μέλη. Αφού εκπληρωθούν όλες οι προϋποθέσεις, κάθε κράτος μέλος στο οποίο είχε ασφαλιστεί ο δικαιούχος υπολο-γίζει και καταβάλλει μία σύνταξη σύμφωνα με τις δικές του διατάξεις.

Για τον λόγο αυτό ονομάζεται αναλογική παροχή.

Στόχος του υπολογισμού της αναλογικής σύνταξης είναι να αντιμετωπίζεται ο δικαιούχος σαν να είχε πραγματοποιήσει τον συνολικό χρόνο ασφάλισης μόνο σε ένα κράτος μέλος.

Μειονεκτήματα, τα οποία μπορεί να προκληθούν από κενά, επειδή εργάστηκε σε ένα άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να αποφεύγονται. Για τον λόγο αυτό για τον υπολογισμό της αναλογικής σύνταξης λαμβάνονται υπόψη για παράδειγμα και οι χρόνοι στην Ελβετία, Ιταλία, Νορβηγία ή Ουγγαρία. Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις για μία σύνταξη μόνο μαζί με τους χρόνους από άλλα κράτη μέλη, αυτή η αναλογική σύνταξη υπολογίζεται και καταβάλλεται.

Στην περίπτωση αυτή δεν γίνεται πρόσθετος υπολογισμός μόνο με τους γερμανικούς χρόνους.

Εάν ο δικαιούχος έχει ήδη θεμελιώσει ένα συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τους γερμανικούς χρόνους, η σύνταξη υπολογίζεται πρόσθετα – για τον υπολογισμό της αναλογικής παροχής - και μόνο με τους γερμανικούς χρόνους. Αυτός είναι ο υπολογισμός της αυτόνομης παροχής.

Προσοχή:

Όταν η σύνταξη υπολογίζεται ως αυτόνομη και ως αναλογική παροχή, τα πληρωτέα ποσά συγκρίνονται και καταβάλλεται το υψηλότερο ποσό. Η συνταξιοδοτική απόφαση στις περιπτώσεις αυτές θα είναι πολυσέλιδη επειδή περιέχει δύο υπολογισμούς. Αυτή η μέθοδος υπολογισμού, κατά την οποία υπολογίζεται η αυτόνομη και η αναλογική σύνταξη ή μόνο η αναλογική σύνταξη, ακολουθείται από κάθε φορέα στην Ευρώπη στον οποίο πραγματοποιήθηκαν χρόνους ασφάλισης.

Ο υπολογισμός μίας αυτόνομης σύνταξης

Ο υπολογισμός μίας αυτόνομης σύνταξης δεν επηρεάζεται από το ευρωπαϊκό δίκαιο, οι χρόνοι των άλλων κρατών μελών δεν λαμβάνονται υπόψη. Η σύνταξη υπολογίζεται σαν ο δικαιούχος να είχε εργαστεί πάντα μόνο στην Γερμανία. Το ύψος της γερμανικής σύνταξης διαμορφώνεται ουσιαστικά από το ύψος των εισοδημάτων για τα οποία καταβλήθηκαν εισφορές κατά την ασφαλιστική πορεία στην Γερμανία.

Κατά τον χρόνο του υπολογισμού είναι γνωστοί τρεις συντελεστές του τύπου υπολογισμού της σύνταξης: ο βασικός συντελεστής, η τρέχουσα τιμή σύνταξης και ο

συντελεστής του είδους της σύνταξης. Τα προσωπικά μόρια εισοδήματος πρέπει να υπολογιστούν.

Τα μόρια εισοδήματος καθορίζονται ουσιαστικά από το εισόδημα που είχε ο δικαιούχος κάθε έτος. Προστίθενται προαιρετικές εισφορές που μετατρέπονται πρώτα σε εισοδήματα και μόρια εισοδήματος με προδιαγεγραμμένη τιμή (π.χ. για χρόνο ανατροφής παιδιών).

Τα εισοδήματά συσχετίζονται ανά έτος με τον μέσο όρο εισοδήματος όλων των ασφαλισμένων. Εάν το εισόδημά αντιστοιχεί στον μέσο όρο, τότε λαμβάνει ένα μόριο εισοδήματος. Με χαμηλότερο εισόδημα ο δικαιούχος λαμβάνει λιγότερα, με υψηλότερο εισόδημα περισσότερα μόρια.

Εισοδήματα από απασχόληση στα καινούργια ομοσπονδιακά κρατίδια αυξάνονται μέσω ενός καθορισμένου συντελεστή στο επίπεδο που ισχύει στα παλιά ομοσπονδιακά κρατίδια. Τα μόρια εισοδήματος που υπολογίζονται με τον τρόπο αυτό ονομάζονται «μόρια εισοδήματος (ανατολής)».

Για χρόνους χωρίς εισφορές λαμβάνονται επίσης μόρια εισοδήματος. Η αξιολόγηση των χρόνων αυτών προσδιορίζεται σύμφωνα με το ύψος των εισοδημάτων και τον συνολικό αριθμό χρόνου ασφάλισης καθ' όλη την ασφαλιστική πορεία του δικαιούχου. Στο τέλος συνυπολογίζονται όλα τα μόρια εισοδήματος. Ο βασικός συντελεστής ανέρχεται σε 1,0, εάν δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη ούτε επιδόματα ούτε μειώσεις. Στις συντάξεις γήρατος μειώνεται επί μονίμου βάσεως κατά 0,3 τοις εκατό για κάθε μήνα, κατά τον οποίο λαμβάνεται πρόωρα η σύνταξη πριν το κανονικό όριο ηλικίας για σύνταξη γήρατος (συνολικά το ανώτερο μέχρι 14,4 τοις εκατό). Στις συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας και στις συντάξεις λόγω θανάτου, ο βασικός συντελεστής μειώνεται κατά κανόνα για κάθε ημερολογιακό μήνα συνταξιοδότησης πριν από τη συμπλήρωση του καθορισμένου έτους ηλικίας κατά 0,3 τοις εκατό (το ανώτερο όμως μέχρι 10,8 τοις εκατό).

Μηνιαίο ύψος σύνταξης = μόρια εισοδήματος × βασικός συντελεστής × τρέχουσα τιμή σύνταξης × συντελεστής είδους σύνταξης

Το κανονικό όριο ηλικίας για την έναρξη συνταξιοδότησης λόγω γήρατος βρίσκεται κατά το έτος 2017 στα 65 έτη και 6 μήνες. Αυτό το όριο ηλικίας θα αυξηθεί σταδιακά στο 67ο έτος της ηλικίας.

Ο δικαιούχος θα λάβει επίδομα, εάν παραιτηθεί προς το παρόν από την σύνταξη γήρατος, αν και φτάσει το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης.

Με την τρέχουσα τιμή σύνταξης, το ύψος της σύνταξης αναπροσαρμόζεται και οι συνταξιούχοι συμμετέχουν στην οικονομική εξέλιξη. Η τρέχουσα τιμή σύνταξης εκφράζει μία τιμή που αντιστοιχεί στην μηνιαία σύνταξη, που μπορεί να επιτυγχάνει ένας μισθωτός με μέσο μισθό, μέσα σε ένα έτος. Για τα μόρια εισοδήματος (ανατολής) ισχύει μία ειδική τιμή σύνταξης (ανατολής).

Ο συντελεστής είδους εισοδήματος καθορίζεται από το είδος της σύνταξης:

- συντάξεις γήρατος 1,0
- συντάξεις λόγω μερικής μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας 0,5
- συντάξεις λόγω ολικής μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας 1,0

- συντάξεις λόγω ανατροφής παιδιού 1,0
- μικρές συντάξεις χηρείας σε γυναίκες και μικρές συντάξεις χηρείας σε άνδρες έως το τέλος του τρίτου ημερολογιακού μήνα μετά το πέρας του μήνα κατά τον οποίο ο/η σύζυγος απεβίωσε («τρίμηνο θανάτου»),
- 1,0 ύστερα 0,25
- μεγάλες συντάξεις χηρείας σε γυναίκες και μεγάλες συντάξεις χηρείας σε άνδρες έως το τέλος του τρίτου ημερολογιακού μήνα μετά το πέρας του μήνα κατά τον οποίο ο/η σύζυγος απεβίωσε («τρίμηνο θανάτου»)
- 1,0 ύστερα 0,6* ή 0,55*
- συντάξεις ορφανών από έναν γονέα 0,1
- συντάξεις ορφανών από αμφότερους γονείς 0,2

Η μηνιαία σύνταξη υπολογίζεται στο τέλος από τα στοιχεία αυτά με τον τύπο υπολογισμού σύνταξης.

Ο υπολογισμός της αναλογικής σύνταξης

Αυτός ο υπολογισμός επηρεάζεται από το ευρωπαϊκό δίκαιο. Εδώ, εκτός από τους χρόνους που συνυπολογίζονται σύμφωνα με τις γερμανικές ρυθμίσεις λαμβάνονται υπόψη και οι χρόνοι ασφάλισης σε άλλα κράτη μέλη. Οι φορείς ασφάλισης συντάξεων των κρατών μελών γνωστοποιούν μεταξύ τους τους χρόνους αυτούς εάν κατά την υποβολή της αίτησης δηλωθούν όλες οι χώρες εργασίας.

Στην γνωστοποίηση αυτή οι φορείς καθορίζουν επίσης και το εάν πρόκειται για χρόνους εισφορών ή χρόνους χωρίς εισφορές.

Προσοχή:

Το ύψος των εισφορών που καταβλήθηκαν στα άλλα κράτη μέλη ή το εκεί εισοδήμα δεν παίζουν ρόλο

για το διακρατικό υπολογισμό της σύνταξης και δεν ανακοινώνεται.

Ο υπολογισμός μίας αναλογικής σύνταξης γίνεται από κάθε κράτος μέλος ξεχωριστά σύμφωνα με τις δικές του διατάξεις. Πραγματοποιείται σε δύο βήματα με

> ένα θεωρητικό ποσό από όλους τους χρόνους στην Ευρώπη και

> το πραγματικό ποσό που δικαιούστε από την αναλογία των χρόνων ασφάλισης στο ένα κράτος σε σχέση με τον χρόνο ασφάλισης σε όλα τα κράτη μέλη.

Θεωρητικό ποσό

Για το θεωρητικό ποσό κάθε κράτος μέλος αντιμετωπίζει όλους τους χρόνους σε άλλα κράτη μέλη σαν δικούς του.

Επειδή γνωστοποιούνται μόνο οι χρόνοι ασφάλισης, τα μόρια εισοδήματος δεν μπορούν να υπολογιστούν για τα εισοδήματα του εξωτερικού. Για τον λόγο αυτό όλοι οι χρόνοι εισφορών σε άλλα κράτη μέλη παίρνουν κατά τον υπολογισμό της γερμανικής σύνταξης τον μέσο όρο των μορίων εισοδήματος που προκύπτουν από τις γερμανικές εισφορές. Χρόνοι χωρίς εισφορές σε άλλα κράτη μέλη αντιμετωπίζονται σαν αντίστοιχοι γερμανικοί χρόνοι για τους οποίους δεν καταβλήθηκαν εισφορές.

Το θεωρητικό ποσό της γερμανικής σύνταξης υπολογίζεται έπειτα από όλα τα μόρια εισοδήματος για γερμανικούς και κοινοτικούς χρόνους.

Λέξημα

www.praxislexima.com

“
πρώιμη παρέμβαση
Θεραπεία
αποκατάσταση
”

Λογοθεραπεία

- Διαταραχών λόγου και ομιλίας
- Διαταραχών ροής της ομιλίας (τραυλισμός, ταχυλαλία)
- Διαταραχών κατάποσης

στα ελληνικά και γερμανικά !

Υπεύθυνη Κέντρου: **Σιώχου Ιωάννα**
Λογοθεραπεύτρια - Ειδική Παιδαγωγός

graphicdesign.chmassoches@gmail.com

☎ **089-34077324/5**

Gemeinschaftspraxis
Dr. med. Ilse Vogel
Dr. med. Irmgard Groß
Dr. med. Makarios Paschalidis

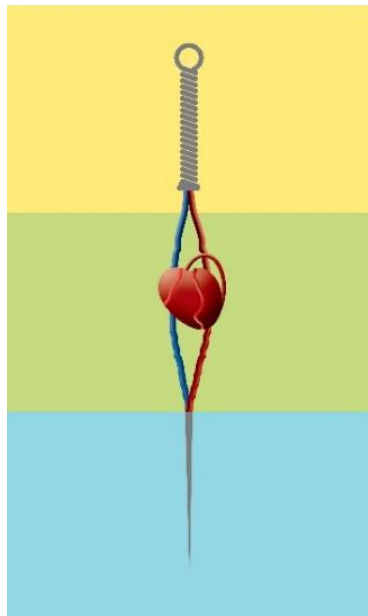
Ειδικοί Παθολόγοι
Αγγειολογία - Διαβητολογία
Ορθομοριακή Διατροφολογία
Βοτανοθεραπεία - Βελονισμός
Ομοιοπαθητική - Χειροθεραπευτική

Allacherstr. 263 - 80997 München

Tel.: 089 / 8 12 12 85

info@medizin-muenchen-west.eu

www.medizin-muenchen-west.eu

ZAHNARZTPRAXIS

Dr. Eleni Caramali

Kontakt

Am Marienplatz
Weinstr. 3
80333 München

Tel: 089 / 28 30 08

Fax: 089 / 28 98 69 81

E-Mail: info@zahnarztpraxis-dr-caramali.de

www.zahnarztpraxis-dr-caramali.de

Παράδειγμα:

Η Άννα Κ. εργάστηκε στην Γερμανία, Αυστρία και Ουγγαρία.

Από τον γερμανικό χρόνο ασφάλισης προκύπτουν 25 μόρια εισοδήματος.

Επειδή στην Γερμανία εργάστηκε για 250 μήνες, ο μέσος όρος είναι 0,1 μόνιο εισοδήματος ανά μήνα. Με αυτό τον μέσο όρο αξιολογούνται οι χρόνοι στην Αυστρία (150 μήνες) και την Ουγγαρία (100 μήνες).

Κατά τ' άλλα, ο υπολογισμός γίνεται με τον ίδιο τύπο υπολογισμού σύνταξης όπως και ο υπολογισμός της αυτόνομης σύνταξης.

Παράδειγμα:

Στην περίπτωση της Άννα Κ. αυτό σημαίνει ότι οι μήνες της στην Αυστρία και την Ουγγαρία φέρνουν 25 μόρια εισοδήματος. Για τον υπολογισμό του θεωρητικού ποσού λογαριάζονται στον τύπο υπολογισμού σύνταξης 50 μόρια εισοδήματος.

Κάθε μήνας λαμβάνεται υπόψη μόνο μία φορά, ακόμη και όταν διασταυρώνονται χρόνοι ασφάλισης στην Γερμανία και σε άλλα κράτη μέλη, για παράδειγμα όταν υπάρχει αλλαγή εργασίας μέσα στον ίδιο μήνα.

Προσοχή:

Επεξηγούμε μόνο την επίδραση των χρόνων σε άλλα κράτη μέλη στον γερμανικό υπολογισμό της σύνταξης. Για όποιες πληροφορίες σχετικά με την επίδραση που έχουν οι γερμανικοί χρόνοι π.χ. στην γαλλική, ιταλική ή πολωνική σας σύνταξη, θα πρέπει να απευθυνθεί κάποιος στον αρμόδιο φορέα του εξωτερικού. Πάντα όμως ισχύει ο κανόνας ότι χρόνοι στο εξωτερικό πρέπει να αντιμετωπίζονται σαν εσωτερικοί χρόνοι. Εάν καταβλήθηκαν σε ένα κράτος μέλος προαιρετικές εισφορές κατά την απασχόλησή σε άλλο κράτος μέλος για την οποία καταβλήθηκαν υποχρεωτικές εισφορές, τότε οι προαιρετικές εισφορές παραμερίζονται. Δεν αυξάνουν το θεωρητικό ποσό, αλλά δεν χάνονται οριστικά. Από αυτές υπολογίζεται ένα ξεχωριστό μερίδιο σύνταξης, το οποίο προστίθεται στην αναλογική σύνταξη.

Πραγματικό ποσό

Μετά τον υπολογισμό του θεωρητικού ποσού, ένα δεύτερο βήμα φροντίζει να μην αξιολογηθεί το σύνολο των χρόνων πολλές φορές, έτσι ώστε να μην καταβάλει ο κάθε φορέας μία σύνταξη βάσει όλων των χρόνων.

Για να μην συμβεί αυτό, στη συνέχεια σχηματίζεται το πραγματικό ποσό από το θεωρητικό ποσό. Αυτό γίνεται σύμφωνα με την αναλογία των εσωτερικών χρόνων – του φορέα που κάνει τον υπολογισμό – σε σχέση με όλους τους χρόνους. Αυτό ονομάζεται κανόνας αναλογίας. Από αυτά τα δύο βήματα στον υπολογισμό προκύπτει η αναλογική σύνταξη.

Παράδειγμα:

Η Άννα Κ. έχει για τους 500 μήνες της 50 μόρια εισοδήματος. Η αναλογία σχηματίζεται δηλαδή ως εξής:

Γερμανία 25 μόρια εισοδήματος:

50 μόρια εισοδήματος = 50 τοις εκατό

Αυστρία 150 μήνες:

500 μήνες = 30 τοις εκατό

Ουγγαρία 100 μήνες:

500 μήνες = 20 τοις εκατό

Οι τμηματικές συντάξεις από Γερμανία (50%), Αυστρία (30%) και Ουγγαρία (20%) σχηματίζουν το συνολικό ποσό των ευρωπαϊκών συντάξεων. Η διακρατική γερμανική σύνταξη υπολογίζεται από 50 μόρια εισοδήματος × 50 τοις εκατό = 25 μόρια εισοδήματος.

Κατά τον υπολογισμό της γερμανικής αναλογικής σύνταξης προκύπτει η αναλογία των γερμανικών χρόνων σε σχέση με όλους τους χρόνους στην Ευρώπη (συμπεριλαμβανομένων και των γερμανικών χρόνων). Καθοριστικό στοιχείο για τον γερμανικό υπολογισμό της σύνταξης είναι τα εκάστοτε μόρια εισοδήματος των χρόνων. Σε άλλα κράτη μέλη καθοριστικός είναι ο αριθμός των μηνών.

Ο υπολογισμός μίας αναλογικής παροχής δεν είναι για κάθε περίπτωση ο πιο συμφέρων. Συνήθως είναι πιο συμφέρων από τον υπολογισμό μίας αυτόνομης παροχής, όταν υπάρχουν γερμανικοί χρόνοι χωρίς εισφορές οι οποίοι μέσω των χρόνων άλλων κρατών μελών αναβαθμίζονται στην αξιολόγησή τους. Για να μπορεί να γίνει η σύγκριση, ο φορέας ασφάλισής υπολογίζει πάντα και την αυτόνομη σύνταξη, όταν θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα με μόνο τους γερμανικούς χρόνους.

Η αναλογία που προκύπτει από τον υπολογισμό της αναλογικής σύνταξης είναι επίσης σημαντική όταν πρέπει να συμψηφιστούν εισοδήματα ή παροχές στην σύνταξη. Καθώς στην αναλογική σύνταξη τα σημεία αναφοράς για το συνυπολογισμό (πρόσθετο εισόδημα, «όριο» πρόσθετο εισοδήματος – δηλαδή το μηνιαίο σημείο αναφοράς με τα ατομικά συνταξιοδοτικά μόρια του ημερολογιακού έτους πολλαπλασιάζεται με τα ύψιστα συνταξιοδοτικά μόρια των τελευταίων 15 ετών πριν από την έναρξη της πρόωρης σύνταξης) λαμβάνονται υπόψη μόνο σύμφωνα με τον κανόνα αναλογίας. Ο τρόπος αυτός αλλάζει το ύψος του συμψηφισμού και μπορεί να είναι πιο συμφέρων για το ύψος της σύνταξης. Εάν τα συμψηφιζόμενα έσοδα επιφέρουν παράλληλα και την μείωση ή την διακοπή της σύνταξης επιζώντων σε άλλο κράτος μέλος, τότε ο συμψηφισμός γίνεται και στην περίπτωση υπολογισμού της αυτόνομης γερμανικής σύνταξης σύμφωνα με τον κανόνα αναλογίας

Προσοχή:

Όποιος εργάστηκε σε ένα κράτος μέλος μόνο για μικρό χρονικό διάστημα και πραγματοποίησε χρόνο ασφάλισης λιγότερο από ένα έτος, το άλλο κράτος μέλος αναλαμβάνει τον χρόνο αυτό. Κατά τον υπολογισμό της σύνταξης αυτής δεν πραγματοποιείται ο υπολογισμός της μερικής σύνταξης. Έτσι αποφεύγονται πολύ χαμηλές συντάξεις και η γραφειοκρατία μειώνεται. Όταν όμως υφίσταται συνταξιοδοτικό δικαίωμα στο σχετικό κράτος μέλος και με τόσο λίγο ασφαλιστικό χρόνο χωρίς συνυπολογισμό των χρόνων στα άλλα κράτη μέλη, τότε ένα άλλο κράτος μέλος δεν μπορεί να τον αναλάβει.

Έναρξη της σύνταξης και αίτηση συνταξιοδότησης

Για να συνταξιοδοτηθεί κάποιος από την Deutsche Rentenversicherung και από τα άλλα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλει μία αίτηση.

Πότε μπορεί να υποβληθεί η αίτηση και ποιες προθεσμίες χρήζουν προσοχής

Η γερμανική σύνταξη αρχίζει συνήθως την πρώτη του ημερολογιακού μήνα κατά την έναρξη του οποίου πληρεί τις προϋποθέσεις ο δικαιούχος.

Παράδειγμα:

Η Ρίτα Ν. γίνεται 65 ετών στις 12 Μαΐου 2016. Από τη στιγμή αυτή πληροί όλες τις προϋποθέσεις. Η σύνταξή της αρχίζει την 1η Ιουνίου 2016.

Φυσικά είναι απαραίτητος όρος να υποβληθεί η αίτηση εντός τριών ημερολογιακών μηνών μετά το πέρας του μηνός κατά τον οποίο εκπληρώνει ο δικαιούχος τις συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις. Εάν υποβάλει την αίτηση αργότερα, η καταβολή της σύνταξης θα αρχίσει την πρώτη του μήνα που υποβλήθηκε η αίτηση. Το χρονικό σημείο υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης είναι πολύ σημαντικό. Για να μην πάνε χαμένες οι αξιώσεις, καλό είναι να υποβάλλεται η αίτηση πάντοτε εγκαίρως.

Παράδειγμα:

Η Ρίτα Ν. υποβάλλει την αίτησή της το Σεπτέμβριο του 2016. Επειδή οι προϋποθέσεις έχουν εκπληρωθεί ήδη από το Μάιο του 2016, δηλαδή περισσότερο από τρεις μήνες νωρίτερα, η σύνταξή της αρχίζει να καταβάλλεται την 1η Σεπτεμβρίου 2016.

Εξαιρέσεις ισχύουν σχετικά με τις συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας και τις συντάξεις επιζώντων.

Μία σύνταξη ορισμένου χρόνου λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας πληρώνεται από τον 7ο μήνα από την επέλευση της μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας και μετά. Εάν η αίτηση υποβληθεί πέραν των επτά ημερολογιακών μηνών, η σύνταξη αρχίζει από τον μήνα της αίτησης.

Μία σύνταξη επιζώντων πληρώνεται αναδρομικά για μέχρι και δώδεκα μήνες πριν από τον μήνα της αίτησης.

Πού υποβάλλεται η αίτηση συνταξιοδότησης

Εάν ο δικαιούχος κατοικεί στην Γερμανία, θα υποβάλει την αίτηση στην γερμανική ασφάλιση συντάξεων. Εάν κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος, θα υποβάλει την αίτηση στον εκεί φορέα. Εάν όμως δεν έχει πραγματοποιήσει καθόλου περιόδους ασφάλισης στο κράτος που κατοικεί, μπορεί να υποβάλει την αίτηση και κατευθείαν στο κράτος στο οποίο είχε ασφαλιστεί για τελευταία φορά.

Εάν κατοικεί εκτός των κρατών μελών, τότε πρέπει να υποβάλει την αίτηση στον φορέα στον οποίο είχε ασφαλιστεί τελευταία.

Προσοχή:

Στα άλλα κράτη μέλη η έναρξη της συνταξιοδότησης μπορεί να λάβει χώρα αργότερα ή και νωρίτερα απ' ό,τι στην Γερμανία. Πρέπει ο δικαιούχος να ενημερωθεί εγκαίρως από τους εκεί φορείς σχετικά με τα δικαιώματά του για να μην έχει μειονεκτήματα.

Εάν υποβληθεί η αίτηση συνταξιοδότησης σε κράτος μέλος, ισχύει για όλα τα κράτη μέλη στα οποία έχουν πραγματοποιηθεί περίοδοι ασφάλισης. Η ημερομηνία υποβολής αίτησης είναι δεσμευτική για όλα τα κράτη μέλη.

Εάν υποβληθεί αίτηση για παράδειγμα στην Γαλλία για την γαλλική σύνταξη, τότε αυτή η αίτηση με την ίδια ημερομηνία ισχύει και ως αίτηση για την γερμανική σύνταξη. Ωστόσο, αυτό ισχύει μόνο εάν κατά την υποβολή της αίτησης έχουν δηλωθεί και όλες οι περιόδους ασφάλισης και κατοικίας σε άλλα κράτη μέλη. Εάν δεν δηλωθούν ή δηλωθούν με καθυστέρηση, δεν είναι δεσμευτικό το χρονικό σημείο της «πρώτης» αίτησης, αλλά το χρονικό σημείο κατά το οποίο συμπληρώθηκαν τα στοιχεία που έλειπαν ή υποβλήθηκε νέα αίτηση.

Υπόδειξη:

Εάν κάποιος υπέβαλε αιτήσεις για χορήγηση συντάξεων γήρατος έχει την δυνατότητα να περιορίσει την διαπίστωση της παροχής. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί με μία σχετική υπόδειξη στην αίτηση να καθορίσει από ποιο κράτος μέλος επιθυμεί να λάβει μία σύνταξη γήρατος και από ποιο κράτος μέλος να μην λάβει.

Πληρωμή της σύνταξης στο εξωτερικό

Οι συνταξιούχοι μπορούν να εγκατασταθούν όπου τους αρέσει, εφόσον διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς πόρους και περίθαλψη υγείας. Η γερμανική σύνταξη αποδίδεται όπου κι αν βρίσκονται οι Γερμανοί, υπήκοοι των κρατών μελών καθώς και υπήκοοι άλλων κρατών που λαμβάνουν κατά κανόνα ολόκληρη την γερμανική σύνταξη σε περίπτωση που μεταφέρουν τον τόπο διαμονής τους από την Γερμανία στα άλλα κράτη μέλη.

GASTSTÄTTE

MINOA

IM SPORHTHAUS NEUBIBERG

Zwinger Str. 28
85579 Neubiberg

Tel.: 089 / 60 666 652

Fax: 089 / 60 667 595

Kretische & Mittelmeesspezialitäten

Preiswerte Mittagmenüs

Tageskarte seasonsbedingt

Großer sonniger Biergarten

Nebenraum bis 60 Personen

4 Bundeskegelbahnen

Partyservice

Täglich geöffnet 15.00 bis 24.00 Uhr,
Samstag, Sonntag, feiertags 11.00 bis 24.00 Uhr

Προσοχή

Υπάρχει υποχρέωση έγκαιρης δήλωσης, δηλαδή περίπου δύο μήνες νωρίτερα, σε περίπτωση μεταφοράς του τόπου διαμονής σε ένα άλλο κράτος μέλος.

Μπορεί να προκύψουν περιορισμοί εάν μετακομίσει κάποιος από την Γερμανία σε ένα άλλο κράτος μέλος και στην γερμανική σύνταξη συμπεριλαμβάνονται και αλλοδαποί χρόνοι (για παράδειγμα χρόνοι ασφάλισης σύμφωνα με την γερμανο-πολωνική σύμβαση του 1975).

Υπόδειξη:

Για να είναι κάποιος απολύτως σίγουρος ότι η σύνταξή του δεν θα μειωθεί, θα πρέπει να συμβουλευτεί τον φορέα ασφάλισης συντάξεών του εάν σκοπεύει να μετοικήσει. Επίσης θα πρέπει να επικοινωνήσει με το ταμείο υγείας για να διευκρινιστεί πώς θα συνεχιστεί η ασφάλιση ασθενείας του.

Εάν υπάρχει μόνιμα διαμονή εκτός των κρατών μελών υπάρχουν ενδεχομένως και άλλοι περιορισμοί. Αυτό αφορά συνταξιούχους, στη σύνταξη των οποίων συμπεριλαμβάνονται επίσης περίοδοι σύμφωνα με το νόμο περί συντάξεων προσφύγων και απάτριδων αλλοδαπών. Αυτές είναι για παράδειγμα περίοδοι, οι οποίες συνυπολογίζονται σε εκτοπισθέντες και μετανάστες γερμανικής καταγωγής από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (Aussiedler) για τους χρόνους που έχουν διανύσει στα εδάφη της προέλευσής τους στην Ανατολική Ευρώπη.

Πώς διεξάγεται η πληρωμή;

Και στο εξωτερικό λαμβάνεται η σύνταξη μηνιαίως. Μπορεί να καταβάλλεται σε τραπεζικό σας λογαριασμό στην Γερμανία, στα κράτη μέλη ή στο υπόλοιπο εξωτερικό. Για το σκοπό αυτό χρειάζεται ο διεθνής κωδικός της τράπεζας (BIC) και ο διεθνής αριθμός του λογαριασμού σας (IBAN) που δίνει η τράπεζά.

Υπόδειξη:

Σε πολλά κράτη εξετάζεται μία φορά το χρόνο εάν ο δικαιούχος βρίσκεται εν ζωή και εάν μπορεί να συνεχιστεί η πληρωμή της σύνταξης. Πρέπει να επιστρέφεται αμέσως το πιστοποιητικό ζωής συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο και θεωρημένο για να μην χρειαστεί να διακοπεί η πληρωμή. Μερικά κράτη δίνουν ενημέρωση και σχετικά με τους θανάτους. Στις περιπτώσεις αυτές κατά κανόνα δεν ζητούνται πιστοποιητικά ζωής.

Συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας

Το δικαίωμά για σύνταξη λόγω πλήρους μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας ή λόγω βιοποριστικής ανικανότητας γεννήθηκε ενδεχομένως σε συνάρτηση με την κατάσταση της γερμανικής αγοράς εργασίας (π.χ. με την προσφορά θέσεων μερικής απασχόλησης). Εάν μεταφερθεί ο τόπος διαμονής από την Γερμανία ή τα κράτη μέλη στο υπόλοιπο εξωτερικό, ο δικαιούχος λαμβάνει μόνο την χαμηλότερη σύνταξη λόγω μερικής μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας ή λόγω επαγγελματικής ανικανότητας.

Συνταξιούχοι και ασφάλιση ασθενείας

Ανεξάρτητα από το κράτος μέλος που μένει ο δικαιούχος και ποιος καταβάλλει την σύνταξή του, έχει ρυθμιστεί το που έχει ασφάλιση ασθενείας.

Εάν κατοικεί στην Γερμανία και λαμβάνει μία γερμανική σύνταξη, εφαρμόζεται το γερμανικό δίκαιο περί ασφάλισης ασθενείας. Αυτό ισχύει και εάν λαμβάνει ακόμα μία σύνταξη από ένα άλλο κράτος μέλος.

Η σύνταξή από το εξωτερικό λαμβάνεται υπόψη ως εισόδημα που υπόκειται σε υποχρεωτική καταβολή εισφορών. Το δικαίωμά ως συνταξιούχος για υποχρεωτική ασφάλιση ασθενείας και φροντίδας διαπιστώνεται από το ταμείο υγείας κατά την εξέταση της αίτησης για σύνταξη. Εάν κάποιος είναι προαιρετικά ασφαλισμένος σε κρατική ασφάλιση ασθενείας ή έχει ιδιωτική ασφάλιση ασθενείας μπορεί να υποβάλει αίτηση για ένα επίδομα επί των εισφορών.

Στις περιπτώσεις υποχρεωτικής ασφάλισης παρακρατεί ο συνταξιοδοτικός φορέας τις εισφορές από τη σύνταξη και τις διαβιβάζει στο ταμείο υγείας .

Εάν κάποιος κατοικεί στην Γερμανία αλλά λαμβάνει μόνο μία σύνταξη από ένα άλλο κράτος μέλος, μπορεί και πάλι να λάβει παροχές περιθαλψης στην Γερμανία, όπως είναι για παράδειγμα να επισκεφθεί ιατρό.

Στην περίπτωση αυτή παραμένει ασφαλισμένος για ασθένεια σύμφωνα με τις διατάξεις του κράτους μέλους από το οποίο λαμβάνει την σύνταξή του.

Για να μπορεί να λαμβάνει ιατρικές παροχές στην Γερμανία, θα πρέπει να απευθυνθεί στον αλλοδαπό φορέα ασφάλισης συντάξεων για να του εξηγήσει την περαιτέρω διαδικασία.

Η ασφάλιση ασθενείας σε κράτος μέλος

Εάν κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος και λαμβάνει εκεί μία γερμανική σύνταξη και μία σύνταξη από το κράτος κατοικίας του, είναι ασφαλισμένος για ασθένεια σύμφωνα με την νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους. Εάν λαμβάνει μόνο γερμανική σύνταξη στο κράτος μέλος, ισχύει το γερμανικό δίκαιο.

Για να μπορεί να λάβει παροχές ασθενείας στο άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να συνεννοηθεί με το γερμανικό ταμείο υγείας, για να γνωρίζει τι πρέπει να προσέξει.

Προαιρετικά ασφαλισμένοι της γερμανικής κρατικής ασφάλισης ασθενείας ή συνταξιούχοι με ιδιωτική ασφάλιση ασθενείας μπορούν να ζητήσουν ένα επίδομα επί των εισφορών ακόμη και όταν κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος εφόσον δεν υφίσταται υποχρέωση ασφάλισης ασθενείας στο εξωτερικό.

Επικοινωνία:

Η αρμοδιότητα των περιφερειακών φορέων προκύπτει κατά κανόνα από το κράτος μέλος στο οποίο καταβλήθηκε η τελευταία εισφορά:

Αυστρία Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd, έδρα στο Μόναχο

Βέλγιο Deutsche Rentenversicherung Rheinland

Βουλγαρία Deutsche Rentenversicherung Mitteldeutschland, έδρα στο Χάλλε

Γαλλία Deutsche Rentenversicherung Rheinland-Pfalz

Δανία Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Λίμπεκ

Ελβετία Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg, έδρα στην Καρλσρούη
 Ελλάδα Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg, έδρα στη Στουτγάρδη
 Εσθονία Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Neubrandenburg
 Ιρλανδία Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο
 Ισλανδία Deutsche Rentenversicherung Westfalen
 Ισπανία Deutsche Rentenversicherung Rheinland
 Ιταλία Deutsche Rentenversicherung Schwaben
 Κάτω Χώρες Deutsche Rentenversicherung Westfalen
 Κροατία Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd, έδρα στο Landshut
 Κύπρος Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg, έδρα στη Στουτγάρδη
 Λετονία Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Neubrandenburg
 Λιθουανία Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Neubrandenburg
 Λιχτενστάιν Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg, έδρα στην Καρλσρούη
 Λουξεμβούργο Deutsche Rentenversicherung Rheinland-Pfalz
 Μάλτα Deutsche Rentenversicherung Schwaben
 Μεγάλη Βρετανία Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο και Βόρεια Ιρλανδία
 Νορβηγία Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Λίμπεκ
 Ουγγαρία Deutsche Rentenversicherung Mitteldeutschland, έδρα στο Έρφουρτ
 Πολωνία Deutsche Rentenversicherung Berlin-Brandenburg, έδρα στο Βερολίνο
 Πορτογαλία Deutsche Rentenversicherung Nordbayern, έδρα στο Βίρτσμπουργκ
 Ρουμανία Deutsche Rentenversicherung Nordbayern, έδρα στο Βίρτσμπουργκ
 Σλοβακία Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd, έδρα στο Λάντσχουτ
 Σλοβενία Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd, έδρα στο Λάντσχουτ
 Σουηδία Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Λίμπεκ
 Τσεχία Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd, έδρα στο Λάντσχουτ
 Φινλανδία Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Λίμπεκ
 Διευθύνσεις και τα τηλέφωνα των επιμέρους φορέων ασφάλισης θα τα βρείτε στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.deutsche-rentenversicherung.de στην κατηγορία «Wir über uns» > «Anschriften und Telefonnummern».

Προσοχή:

Εάν κάποιος εργάστηκε και κατοικούσε σε περισσότερα από ένα κράτος μέλος θα πρέπει να απευθυνθεί στον περιφερειακό φορέα, ο οποίος είναι αρμόδιος για το τελευταίο κράτος μέλος που κατοικούσε ή εργάστηκε.

Προαιρετική ασφάλιση

Εάν κάποιος θέλει να υποβάλει αίτηση για προαιρετική ασφάλιση, θα πρέπει να απευθύνεται στον φορέα ασφάλισης που τηρεί τον ασφαλιστικό του λογαριασμό. Εάν δεν κατοικεί πλέον στην Γερμανία, αλλά σε ένα άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να υποβάλει την αίτηση για προαιρετική ασφάλιση στον αρμόδιο περιφερειακό φορέα. Εάν είχε ασφαλιστεί παλαιότερα στην Deutsche Rentenversicherung Bund ή στην Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See, αυτή συνεχίζει να είναι αρμόδια. Εάν κατοικεί εκτός των κρατών μελών, θα πρέπει να πληροφορηθεί από την Deutsche Rentenversicherung ποιος είναι ο αρμόδιος φορέας ασφάλισης. Εάν κατοικεί στην Γερμανία και δεν έχει καταβάλει ποτέ εισφορές στην νόμιμη ασφάλιση συντάξεων στην Γερμανία, μπορεί να υποβάλει την αίτηση σε οποιονδήποτε φορέα ασφάλισης.

Δωρεάν τηλέφωνο εξυπηρέτησης. Στο τηλέφωνο αυτό μπορεί να αναζητηθεί προς αποστολή ενημερωτικό υλικό και έντυπα ή να ενημερωθεί κανείς για τον κατά τόπου αρμόδιο επικοινωνίας. 0800 1000 4800 (δωρεάν αριθμός για τη Γερμανία)
www.deutsche-rentenversicherung.de, info@deutsche-rentenversicherung.de

Γραφεία ασφάλισης των πόλεων και των κοινοτήτων όπου μπορεί να υποβληθεί αίτηση συνταξιοδότησης, να ληφθούν έντυπα ή να ανατεθεί η προώθηση των ασφαλιστικών εγγράφων.

Οι φορείς της Deutsche Rentenversicherung

Baden-Württemberg Gartenstraße 105 76135 Karlsruhe Telefon 0721 825-0
Bayern Süd Am Alten Viehmarkt 2 84028 Landshut Telefon 0871 81-0
Berlin-Brandenburg Bertha-von-Suttner-Straße 1 15236 Frankfurt Telefon 0335 551-0
Braunschweig-Hannover Lange Weihe 6 30880 Laatzen Telefon 0511 829-0
Hessen Städelstraße 28 60596 Frankfurt am Main Telefon 069 6052-0
Mitteldeutschland Georg-Schumann-Straße 146 04159 Leipzig Telefon 0341 550-55
Nord Ziegelstraße 150 23556 Lübeck Telefon 0451 485-0
Nordbayern Wittelsbacherring 11 95444 Bayreuth Telefon 0921 607-0
Oldenburg-Bremen Huntestraße 11 26135 Oldenburg Telefon 0441 927-0
Rheinland Königsallee 71 40215 Düsseldorf Telefon 0211 937-0
Rheinland-Pfalz Eichendorffstraße 4-6 67346 Speyer Telefon 06232 17-0
Saarland Martin-Luther-Straße 2-4 66111 Saarbrücken Telefon 0681 3093-0
Schwaben Dieselstraße 9 86154 Augsburg Telefon 0821 500-0
Westfalen Gartenstraße 194 48147 Münster Telefon 0251 238-0
Bund Ruhrstraße 2 10709 Berlin Telefon 030 865-0
Knappschaft-Bahn-See Pieperstraße 14-28 44789 Bochum Telefon 0234 304-0

Παιδιάτρος

Κωνσταντίνος Σούλης

Riesefeldstraße 18, 80809 München

Τηλ.: 0893592613 Φαξ: 0893500877

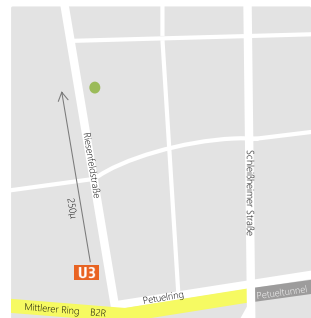
Ώρες λειτουργίας:

Δευτέρα	8:30-10:30 και 15:00-17:00
Τρίτη	8:30-10:30 (και 15:00-17:00 μόνο με ραντεβού)
Τετάρτη	8:30-10:30
Πέμπτη	8:30-10:30 και 15:00-17:00
Παρασκευή	8:30-10:30

(Σάββατο) Μόνο με ραντεβού

Kinderarztpraxis
Dr. Konstantinos Soulis

● Εδώ θα μας βρείτε
U3 Σταθμός U-Bahn Petuelring

Prinz-Eugen Apotheke

Apothekerin Karine Sarkisyan
Belgradstraße 80 - 80804 München

Tel. 089 / 300 12 04 - Fax 089 / 30 79 86 78

E-Mail: prinz-eugen-apotheke@t-online.de

ΙΟΑΝΝΙΣ ΦΙΣΤΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΙΣΤΑΣ

RECHTSANWALT (M.L.E.) ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Zul. 40749 RAK München & Zul. 115 RAK Edessa

Gustav-Mahler-Weg 5, D-85598 Baldham b. München

T&F: +49 (0)81063480078, Mobil: +49 (0)15150142180

Ionos Dragoumi 36, GR-58200 Edessa

T: +30 2381025141, Mobil: +30 6945230119

fistas8@gmail.com & fistas@arcor.de

ΔΟΥΦΟΡΟΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΕΠΙΚΑΙΡΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ -
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΒΗΜΑ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΣΤΟΝ ΑΠΟΔΗΜΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ www.doryforos.org

ΜΟΝΑΧΟ

ΑΘΗΝΑ

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

BUSINESS
SOLUTIONS

Business
Plus Account

Your reliable business partner in Germany!

Business Plus Account is an account especially created for international companies which retain business relationships within Germany.

Comparative advantages

- Fast and simple procedures
- Competitive rates upon various international transactions and services
- Consultancy regarding potential business partners in Germany
- Web Banking

PIRAEUS BANK

